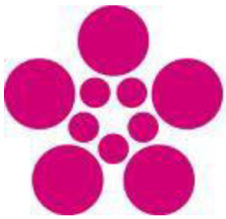

Ekonomická fakulta
Faculty of Economics

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
University of South Bohemia in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Odpisy dlouhodobého majetku z účetního a daňového hlediska

Vypracovala: Kristýna Florianová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Hana Hlaváčková

České Budějovice

2024

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	**Kristýna FLORIANOVÁ**
Osobní číslo:	**E21180**
Studijní program:	**B0411A050005 Finance a účetnictví**
Téma práce:	**Odpisy dlouhodobého majetku z účetního a daňového hlediska**
Zadávající katedra:	**Katedra účetnictví a financí**

Zásady pro vypracování

Cíl práce:
Analýza účetních a daňových odpisů, zjištění možností daňových úspor v oblasti hospodaření s dlouhodobým hmotným majetkem, vliv odpisů na výsledek hospodaření.

Rámcová osnova:
1. Vymezení dlouhodobého majetku.
2. Odepisování dlouhodobého majetku.
3. Účetní odpisy.
4. Daňové odpisy.
5. Vliv způsobů odepisování dlouhodobého majetku na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů.
6. Zhodnocení odpisové politiky vybraného podniku, návrh optimalizace ve vztahu k výsledku hospodaření.

Rozsah pracovní zprávy:	**40-50 stran formátu A4**
Rozsah grafických prací:	
Forma zpracování bakalářské práce:	**tištěná**

Seznam doporučené literatury:

1. FIŠEROVÁ, E., CHALUPA, R., KADLEC, J. (2023). *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2023.* Olomouc: ANAG.
2. NIGRIN, J. (2020). *Hmotný a nehmotný majetek v podnikání.* Praha: Wolters Kluwer.
3. PRUDKÝ, P., LOŠŤÁK, M. (2023). *Hmotný a nehmotný majetek v praxi.* Olomouc: ANAG.
4. RYNEŠ, P. (2023). *Podvojné účetnictví a účetní závěrka 2023.* Olomouc: ANAG.
5. STEJSKALOVÁ, I. (2021). *Finanční účetnictví pro manažery.* Praha: Wolters Kluwer.
6. VALOUCH, P. (2012). *Účetní a daňové odpisy 2012.* Praha: Grada.
7. VYCHOPEŇ, J. (2022). *Daně z příjmů 2022.* Praha: Wolters Kluwer.

Vedoucí bakalářské práce:	**Ing. Hana Hlaváčková** Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **1. března 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2024**

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (23)
370 05 České Budějovice

doc. RNDr. Zuzana Dvořáková Líšková, Ph.D.
děkanka

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 12. 4. 2024 ……..

Kristýna Florianová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Haně Hlaváčkové, vedoucí bakalářské práce, za veškeré rady a vedení při psaní mé bakalářské práce.

Další poděkování patří společnosti Podzimek a synové s.r.o. za poskytnutí dat, informací, dokumentů i rozhovorů pro moji práci.

Děkuji také své rodině za podporu, trpělivost a víru v mé schopnosti po celou dobu studia.

Obsah

1. Úvod ... 3
2. Literární rešerše ... 4
2.1. Dlouhodobý majetek ... 4
2.1.1. Dlouhodobý hmotný majetek ... 4
2.1.2. Dlouhodobý nehmotný majetek ... 5
2.1.3. Dlouhodobý finanční majetek ... 6
2.2. Pořízení dlouhodobého majetku ... 6
2.3. Oceňování dlouhodobého majetku ... 7
2.4. Odpisy dlouhodobého majetku ... 9
2.4.1. Účetní odpisy ... 10
2.4.2. Daňové odpisy ... 15
2.5. Vyřazení dlouhodobého majetku ... 20
2.6. Vztah způsobu odpisování dlouhodobého majetku, účetního výsledku hospodaření a základu daně z příjmů ... 21
3. Metodika ... 23
4. Praktická část ... 25
4.1. Inventární karty k dlouhodobého majetku ... 25
4.2. Škoda Karoq DSG 4x4 2,00TDI ... 25
4.2.1. Metody odpisování aplikované společností ... 25
4.2.2. Jiné metody odpisování ... 26
4.2.3. Srovnání odpisových metod ... 31
4.2.4. Vliv odpisů na základ daně ... 34
4.3. Kontejner DUO ... 35
4.3.1. Metody odpisování aplikované společností ... 36
4.3.2. Jiné metody odpisování ... 38

4.3.3. Srovnání odpisových metod 43
4.3.4. Vliv odpisů na základ daně 46
4.4. Kamerový systém 47
4.4.1. Metody odpisování aplikované společností 47
4.4.2. Jiné metody odpisování 49
4.4.3. Srovnání odpisových metod 52
4.4.4. Vliv odpisů na základ daně 54
5. Závěr 56
I. Summary 58
II. Seznam použitých zdrojů 59
III. Seznam tabulek a grafů

1. Úvod

Tato bakalářská práce rozebírá problematiku odpisů dlouhodobého majetku a jejich dopad na účetní výsledek hospodaření a základ daně z příjmů.

Nákup dlouhodobého majetku do podniku znamená postupné přesouvání jeho ceny do nákladů. Jak rychle a v jakém množství alokaci podnik provádí, závisí na použité metodě odpisování. Náklady, jejichž součástí jsou právě i účetní odpisy, odečítané od výnosů snižují účetní výsledek hospodaření. Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy je využit při transformaci účetního výsledku hospodaření na základ daně z příjmů. Podniky tedy volbou metody odpisování mohou regulovat jejich výslednou daňovou povinnost či ztrátu.

Cílem této práce je zanalyzovat odpisovou politiku vybraného podniku, posoudit ji a navrhnout případné optimalizace vedoucí ke zlepšení efektivnosti.

V první kapitole, úvodu, je nastíněno rozčlenění práce a obsah následujících kapitol.

V další kapitole, literární rešerši, jsou všechny důležité teoretické informace nutné k pochopení dané tematiky. Literární rešerše je rozčleněna do několika dalších podkapitol. V nich se práce soustřeďuje na vymezení a definování dlouhodobého majetku a jeho druhů a na způsoby pořízení, oceňování i vyřazení tohoto majetku. Dále se zaměřuje také na samotné odpisy dlouhodobého majetku a pro tuto práci velmi důležitý vztah jednotlivých způsobů či metod odpisování k účetnímu výsledku hospodaření a základu daně z příjmů.

Po této části plné rozvíjejících se informací přichází na řadu metodika, kde je popsán cíl, kterého je snaha výzkumem v praktické části dosáhnout, postup při vypracovávání praktické části a také zdroje, ze kterých je čerpáno.

Čtvrtou kapitolou je zmíněná praktická část, kde jsou na základě poskytnutých dat vybraného podniku prozkoumávány použité metody a postupy odpisování majetku. Vypočítává se, zda by použití jiných metod odpisování dlouhodobého majetku nepřineslo větší výhody, tedy zda opravdu uplatňují tu ekonomicky nejlepší metodu pro svůj podnik.

Práce je ukončena závěrem se zhodnocením dosažených cílů, seznamem použité literatury a seznamem tabulek a grafů.

2. Literární rešerše

2.1. Dlouhodobý majetek

2.1.1. Dlouhodobý hmotný majetek

Dle § 7 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. do dlouhodobého hmotného majetku patří:

- pozemky,
- stavby,
- hmotné movité věci a jejich soubory,
- pěstitelské celky trvalých porostů,
- dospělá zvířata a jejich skupiny,
- nedokončený dlouhodobý hmotný majetek,
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek,
- oceňovací rozdíl k nabytému majetku,
- jiný dlouhodobý hmotný majetek.

Dlouhodobý hmotný majetek (zkráceně jen DHM) je majetek hmotné povahy, který má dobu použitelnosti delší než jeden rok. Účetní jednotka si může ve své vnitropodnikové směrnici sama určit dolní hranici (limit) pro účtování o majetku jako o dlouhodobém hmotném majetku. Podle zákona o dani z příjmu je od 1. 1. 2021 tato hranice 80 000 Kč. (Zákon č. 609/2020 Sb.)

V případě, že jednotka eviduje majetek, který sice splňuje podmínku dlouhodobé použitelnosti, ale nedosáhne na dolní hranici ocenění, jde o takzvaný drobný hmotný majetek. O takovém majetku účetní jednotka nemusí, nechce-li, účtovat jako o dlouhodobém hmotném majetku. V tom případě se postupuje stejně jako při účtování zásob materiálu, které se obvykle při spotřebě účtují přímo do nákladů (na účet 501 – spotřeba materiálu).

Do dlouhodobého hmotného majetku spadá i jeho technické zhodnocení, které je definováno v § 33 zákona č. 586/1992 Sb.

Ve své knize Štohl (2019) uvádí, že *„Dlouhodobým hmotným majetkem se stávají věci uvedené do užívání, což se doloží například protokolem o uvedení do užívání nebo jiným obdobným dokladem.“* (s. 48)

2.1.2. Dlouhodobý nehmotný majetek

Dle § 6 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. do dlouhodobého nehmotného majetku patří:

- nehmotné výsledky vývoje,
- software,
- ocenitelná práva,
- goodwill,
- povolenky na emise,
- preferenční limity,
- technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku,
- nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek,
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek,
- ostatní dlouhodobý nehmotný majetek.

Do dlouhodobého nehmotného majetku nepatří:

- znalecké posudky,
- průzkumy trhu,
- plány rozvoje,
- návrhy propagačních a reklamních akcí,
- certifikace systému jakosti,
- software pro řízení technologií.

Dlouhodobý nehmotný majetek (zkráceně jen DNM) je majetek bez hmotné povahy, který má dobu použitelnosti delší než jeden rok. Aby se pořízený majetek stal dlouhodobým nehmotným majetkem, musí být uveden do stavu způsobilého k užívání. Tím se rozumí splnění povinností stanovených právními předpisy pro užívání tohoto majetku. Stejně tak tomu je i u technického zhodnocení DNM.

Výši ocenění majetku si účetní jednotka určuje sama. Dle zákona o daních z příjmů je ale účetním jednotkám doporučováno respektovat finanční limit ve výši 60 000 Kč. Goodwill je jako jediný považován za dlouhodobý nehmotný majetek bez ohledu na výši jeho ocenění. (Kubátová, 2020)

U majetku, který splňuje podmínku dlouhodobé použitelnosti, ale není u něj naplněn cenový limit, se účtuje při pořízení přímo do nákladů, a to v účtové skupině 51 – Služby. (Štohl, 2019)

2.1.3. Dlouhodobý finanční majetek

Dle Českého účetního standardu pro podnikatele č. 014 do dlouhodobého finančního majetku patří:

- podíly v ovládaných a řízených osobách,
- podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem,
- ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly,
- půjčky a úvěry,
- pořizovaný dlouhodobý finanční majetek,
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek,
- jiný dlouhodobý finanční majetek.

Dlouhodobý finanční majetek (zkráceně jen DFM) je majetek finančního charakteru. Účetní jednotka má v úmyslu ho držet déle než 12 měsíců pro účely investování. Účetní jednotky se pro investování rozhodnou zpravidla z těchto důvodů:

- nejsou příležitosti k využití dočasně volných peněžních prostředků, tzn. výnosy ve formě úroků nebo dividend apod.,
- chtějí získat vliv ve společnosti, do které tyto peníze investují.

Pokud není splněna podmínka dlouhodobosti, zahrnují se cenné papíry do krátkodobého finančního majetku.

2.2. Pořízení dlouhodobého majetku

Aby účetní jednotka disponovala majetkem, je potřeba ho nějakým způsobem nabýt. Těchto způsobů existuje několik. Nelze však definovat, který způsob je nejčastější nebo dokonce nejvhodnější, neboť záleží na druhu účetní jednotky a jejím individuálním stylu vedení.

Ing. Petr Ryneš ve své knize Podvojné účetnictví a účetní závěrka uvádí realizovatelné způsoby. Nejpoužívanější z nich jsou zejména pořízení dlouhodobého majetku:

- koupí,
- vytvořením vlastní činností,
- nabytím práv k výsledkům duševní a tvořivé činnosti,
- darováním,
- převodem z osobního vlastnictví do obchodního majetku individuálního podnikatele,
- vkladem majetku od společníka.

Dlouhodobý majetek se při pořízení účtuje v účtové skupině 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, na účty, které mají kalkulační charakter[1], a to do doby, než ho uvedeme do užívání, tedy přeúčtujeme do skupin 01, 02, 03 a 06. Na účty skupiny 04 kumulujeme cenu pořízení a pořizovací náklady. Pokud s pořízením majetku žádné pořizovací náklady nesouvisí, zaúčtujeme majetek ihned na příslušné majetkové účty. (Ryneš, 2023)

Je důležité zdůraznit, že různí autoři se mohou ve svých klasifikacích způsobů pořízení dlouhodobého majetku lišit.

Při účtování pořízení majetku koupí je nutné rozlišit případy, kdy účetní jednotka nakupuje v tuzemsku, v zahraničí v rámci EU nebo mimo ni. Dále také, zda je plátce DPH či nikoli, zda byly vyplaceny zálohy na nákup DM a zároveň, zda je dodávka DM ve stejném měsíci, jako platba zálohy. Financování může proběhnout například za hotové, úhradou z bankovního účtu nebo úhradou z úvěrového účtu.

2.3. Oceňování dlouhodobého majetku

Oceňování dlouhodobého majetku úzce souvisí se způsobem pořízení majetku. Je nutné vědět, jak ocenit pořizovaný majetek, tzn. v jaké ceně ho vést v evidenci a jaké pořizovací náklady se mohou zahrnout do vstupní ceny tohoto majetku.

[1] Kalkulační charakter účtu znamená, že se na něm postupně kalkulují a kumulují jednotlivé složky pořizovacích cen do doby převedení majetku do užívání.

Dle zákona č. 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví se používá pojem pořizovací cena, která se skládá z ceny pořízení a vedlejších pořizovacích nákladů. Tyto náklady lze nalézt v § 47 Prováděcí vyhlášky k podvojnému účetnictví pro podnikatele.

Naproti tomu § 29 zákona o daních z příjmů definuje pojem vstupní cena pro různé formy majetku. (Prudký, 2015)

Oceňování DM probíhá podle zákona o účetnictví a podle prováděcích předpisů k tomuto zákonu. Dlouhodobý majetek je oceňován vždy v peněžním vyjádření.

Majetek se oceňuje k okamžiku uskutečnění účetního případu, a to těmito způsoby:

- pořizovací cenou,
- reprodukční pořizovací cenou,
- vlastními náklady.

Pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou byl majetek úplatně pořízen od externího dodavatele včetně nákladů souvisejících s jeho pořízením. Používá se pro ocenění hmotného a nehmotného majetku nevytvořeného vlastní činností, podílů, cenných papírů, derivátů a pohledávek při nabytí za úplatu nebo vkladem.

Reprodukční pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Používá se například pro ocenění majetku nabytého bezúplatně, s výjimkou peněžních prostředků a cenin, nebo majetku vytvořeného vlastní činností, nejde-li náklady na jeho vytvoření zjistit. Ve většině případů je nutný odborný odhad neboli tzv. znalecký posudek. Posudek je potřeba učinit ke dni vkladu do obchodního majetku.

Vlastními náklady se rozumí náklady spojené s výrobou tohoto majetku či jinou činností. Rozlišují se zde náklady přímé a nepřímé. Používá se pro ocenění majetku vytvořeného vlastní činností a pro příchovky zvířat.

Mimo tyto způsoby ocenění se používá také jmenovitá hodnota, předpokládaná výše ocenění nebo kursem přepočtená hodnota majetku.

Pokud je pořízen soubor hmotných movitých věcí, které slouží k jednotnému účelu a mají stejné technicko-ekonomické určení, ocení se tento soubor jako celek.

(M. Králová, M. Hejret, 2022)

2.4. Odpisy dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek je používán a tím dochází k jeho postupnému opotřebení. Opotřebení může být fyzické nebo morální. Morální opotřebení představuje technickou zastaralost, která je nezávislá na fyzickém stavu majetku. Příkladem může být černobílý televizor, nebo telefon s neaktualizovaným softwarem.

K fyzickému opotřebení dochází v důsledku užívání a účetně se vyjadřuje pomocí odpisů. Také se tento proces stárnutí majetku může nazvat pojmem amortizace, kterou Ing. Jindra Chválová v minislovníku ekonomických výrazů na webu peníze.cz popisuje jako přenášení hodnoty odpisovaného majetku do hodnoty zboží.

Díky odpisům se postupně přesouvá pořizovací cena nebo jiná základní hodnota dlouhodobého majetku vedená v účetnictví do nákladů. Kumulované odpisy se nazývají oprávkami. Odečtou-li se od pořizovací ceny oprávky, vyjde zůstatková cena.

Celkový úhrn odpisů majetku nesmí převýšit vstupní cenu tohoto majetku. Proto se může stát, jak bude ukázáno v praktické části, že se odpis posledního roku upraví tak, aby jeho hodnota spolu s předešlými odpisy nepřevýšila vstupní cenu majetku, tzn. pouze se dopočítá částka do vstupní ceny. Dodržuje se zásada, že náklady na majetek se mohou promítnout do nákladů pouze jednou, také proto se tedy odepisuje maximálně do výše vstupní ceny majetku, případně do zvýšené vstupní ceny. Majetek odepisuje jeho odpisovatel, kterým je obvykle jeho vlastník, ale existují i případy, kdy tomu může být jinak. (Prudký, 2015)

Způsoby odpisování se vyvíjí ve snaze docílit alokace pořizovací ceny do období, která přinášejí užitek z užívání dlouhodobého majetku. (Schroeder et al., 2009) (vlastní překlad)

Odpis je tedy peněžní částka, která vyjadřuje opotřebení daného majetku za určité období a zaokrouhluje se na koruny nahoru.

Rozvržení toho zmíněného postupného přesouvání hodnoty majetku do nákladů si může účetní jednotka stanovit sama. Existuje mnoho metod a s tím se pojí mnoho dopadů na hospodaření podniku.

Účetní odpisy účtujeme na účet 551 – odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, souvztažně s příslušným oprávkovým účtem.

V účetnictví se dodržuje několik účetních zásad. Zde se může prokázat jedna z nich, a to zásada věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví. Pro tuto zásadu podnik může při výpočtu odpisů zohlednit předpokládanou zbytkovou hodnotu majetku. Je to nezáporná hodnota, již snížená o náklady související s vyřazením majetku, kterou by jednotka v případě vyřazení majetku nabyla.

Naprostou výjimkou v odpisování jsou:

- pozemky,
- umělecká díla, která nejsou součástí stavby,
- sbírky,
- movité kulturní památky,
- předměty kulturní hodnoty,
- nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání,
- finanční majetek,
- najatý dlouhodobý hmotný nebo nehmotný majetek,
- preferenční limity, které nelze odpisovat podle času nebo výkonů,
- povolenky na emise.

Tyto druhy kapitálu se řadí do skupiny neodpisovaného majetku, neboli majetku vyloučeného z odpisování. Některé z nich dokonce namísto ztráty své hodnoty naopak postupem času na hodnotě nabývají.

Účetní jednotka využívá účetní odpisy pro účely účetního výkaznictví, aby odrážely ekonomickou realitu používání aktiv a daňové odpisy pro výpočet daňových odpočtů.

(Vlčková, 2020)

2.4.1. Účetní odpisy

Účetní odpisy vyjadřují reálné opotřebení neboli využití majetku v čase. Je to jejich cílem. Činí tak na základě akruálního[2] principu. Firma si může sama zvolit, zda použije účetní odpisy počítané na základě předpokládané doby životnosti, tzv. časové odpisy,

[2] Akruální princip je jedna z účetních zásad. Říká, že náklady a výnosy se účtují do období, se kterým věcně a časově souvisí, bez ohledu na to, kdy skutečně došlo k pohybu peněz.

podle výkonu majetku, tzv. výkonové odpisy nebo jiné, zmíněné dále v této kapitole a práci.

Účetní jednotka si zvolí určitý způsob a zapíše jej do své vnitropodnikové směrnice. V této směrnici může být stanoveno, že se účetní odpisy budou rovnat daňovým, nebo jsou stanoveny jednotlivé postupy pro účetní i daňové odpisy. Hodnota majetku je v průběhu používání majetku postupně alikvotně umořována do nákladů. S účetními odpisy lze v průběhu manipulovat. Stane se tak například v případě, kdy podnik ví, že majetek nebude vyřazovat, ale bude ho dál užívat a tato doba užívání bude delší, než byla předpokládaná doba životnosti majetku. V tom případě pak sníží účetní odpisy, a tím prodlouží dobu odpisování. Majetek se odpisuje po celou dobu jeho užívání, proto se odpisy prodlužují, aby nedošlo k jeho úplnému odepsání ještě před poruchou, prodejem či jiným způsobem vyřazení.

Účtují se jen účetní odpisy. Samozřejmě pouze v případě, vede-li jednotka účetnictví. Kdo je povinen vést účetnictví lze nalézt v § 1 odst. 2 Zákona o účetnictví.

Časové odpisy

Při výpočtu časových účetní odpisů je nutné znát pořizovací cenu, předpokládanou dobu použitelnosti majetku a stanovení, od jakého měsíce se zahájí odepisování daného majetku. Toto stanovení se nachází ve vnitropodnikové směrnici. Odepisování může být zahájeno v měsíci pořízení, nebo od měsíce následujícího po měsíci, kdy byl majetek pořízen.

Nejdříve se vypočte měsíční odpis, a to podělením pořizovací ceny dobou použitelnosti v měsících. Následně se měsíční odpis násobí počtem měsíců v daných letech. Doba použitelnosti bývá stanovena dle odpisové skupiny. Odpisových skupin je šest a každé je přiřazena minimální doba odpisování.

Tabulka 1: Odpisové skupiny

Odpisová skupina	Doba odpisování	Příklady majetku ve skupinách
1	3 roky	Kancelářské potřeby, technika
2	5 let	Automobily, stroje
3	10 let	Trezory, vozy metra, parní kotle
4	20 let	Dřevěné a plastové budovy, věže
5	30 let	Budovy, byty, nebytové prostory, silnice
6	50 let	Administrativní budovy, hotely, muzea

Zdroj: Zákon o daních z příjmů + vlastní úprava

Výkonové odpisy

Tuto metodu je vhodné použít například u strojů či automobilů, protože jejich opotřebení se odvíjí od kvantity jejich využití.

Výkonové účetní odpisy jsou založeny na znalosti výše výkonu majetku, tedy předpokládané celkové životnosti. U výrobního stroje může touto výší výkonu být předpokládaný celkový počet výrobků za dobu životnosti stroje. U osobního automobilu může jít o celkový předpokládaný počet najetých kilometrů do doby, než dojde k nějakému závažnému problému. Kromě výše výkonu je samozřejmě také nutné znát pořizovací cenu a dále skutečné výkony v jednotlivých letech. Z uvedených informací jsou odvozeny následující vzorce.

$$odpisová\ sazba = \frac{vstupní\ cena}{předpokládaná\ celková\ životnost} \quad (1)$$

$$roční\ odpis = roční\ výkon\ x\ sazba \quad (2)$$

Uvažujme tento konkrétní příklad se strojem. Nejdříve by se vypočítala odpisová sazba na jeden výrobek, a to vydělením pořizovací ceny předpokládaným počtem výrobků za celou životnost stroje. Touto sazbou by se následně násobily skutečně vyrobené kusy v jednotlivých letech.

Komponentní odpisování

Mezi účetní odpisy se mohou řadit také tzv. komponentní odpisy. Princip tohoto odpisování spočívá v odděleném odpisování tzv. komponenty. Specifikace komponenty

může být různá. Může jít o část majetku, která má významné ocenění v poměru k výši ocenění celého majetku, nebo je to část majetku, u které dochází k rychlejšímu opotřebení, nebo se liší doba použitelnosti této části oproti době použitelnosti celého majetku.

(Vlčková, 2020)

Existují také mnohem podrobnější metody odpisování dlouhodobého majetku.

Jak uvádí Krutina a Novotná (2014), tyto metody v sobě ukrývají další výčet způsobů výpočtu, včetně svých individuálních vzorců pro odpis i roční odpisovou sazbu.

Řadí se do odpisů nelineárních, tedy zrychlených a člení se na metody degresivního (klesajícího) a progresivního (rostoucího) odpisování.

Metody degresivních odpisů

Na počátku životnosti jsou odpisy vysoké a dále se postupně snižují. Při této metodě je vstupní cena rychle přenesena do nákladů. Více se o vlivech na náklady a následně i výsledek hospodaření píše v kapitole 2.6. Vztah způsobu odpisování, výsledku hospodaření a základu daně z příjmů.

Metoda stálého procenta

Roční odpisy jsou vypočítávány jako setina ze součinu stále stejné roční odpisové sazby a postupně se snižující zůstatkové ceny. Tato metoda nelze použít bez uvažování o konečné ceně.

$$roční\ odpis = \frac{zůstatková\ cena\ x\ roční\ odpisová\ sazba}{100} \quad (3)$$

$$roční\ odpisová\ sazba\ (stálé\ procento) = \left(1 - \sqrt[t]{\frac{konečná\ cena}{vstupní\ cena}}\right) x\ 100 \quad (4)$$

Metoda SYD

SYD je zkratka anglického spojení Sum of the Years Digits. Překlad napovídá, že se sčítají jednotlivé roky životnosti. U této metody roční odpisová sazba postupně klesá a odpisuje se pokaždé ze vstupní ceny. Tuto metodu lze použít i bez uvažování konečné ceny.

a) Uvažuje-li se s konečnou cenou, tj. zbytkovou hodnotou

$$roční\ dopis = (vstupní\ cena - konečná\ cena)\ x\ \frac{zbývající\ počet\ let\ odpisování}{\sum n} \quad (5)$$

$\sum n$ tj. suma let životnosti, v případě majetku s dobou životnosti 5 let je 1+2+3+4+5=15.

b) Neuvažuje-li se s konečnou cenou, tj. zbytkovou hodnotou

$$roční\ dopis = vstupní\ cena\ x\ \frac{zbývající\ počet\ let\ odpisování}{\sum n} \quad (6)$$

Metoda DDB

DDB je zkratka anglického Double Declining Balance. Pro své nedostatky se tato metoda užívá málo. U této metody je narozdíl od metody SYD konstantní odpisová sazba a odpisová základna klesá, protože je to postupně se snižující zůstatková cena. Roční odpisová sazba je dvojnásobkem podílu sta a doby životnosti. Může se použít i jiný násobek. Tato metoda nedokáže zohlednit uvažovanou konečnou cenu. V posledním roce je nutné odpis upravit, zvýšit ho, protože u této metody nedochází za dobu používání k úplnému odepsání hodnoty majetku.

$$roční\ odpis = \frac{zůstatková\ cena\ x\ odpisová\ sazba}{100} \quad (7)$$

$$roční\ odpisová\ sazba = \frac{100}{doba\ životnosti}\ x\ 2 \quad (8)$$

Metody progresivních odpisů

Odpisy jsou na počátku období nízké a postupně rostou. Tato metoda je finančně nevýhodná, nejen proto, že nerespektuje zásadu opatrnosti v účetnictví.

Metoda anuity

Metoda anuity je z metod progresivních odpisů nejznámější. Počítá se zde zúročený roční odpis, tj. anuita. Anuita se rozděluje na dva díly, a to podíl na odpis a podíl na zúročení. Anuita se vypočítá jako vstupní cena, případně vstupní cena snížená o konečnou cenu, vynásobená umořovatelem.

$$anuita = (vstupní\ cena - konečná\ cena)\ x\ umořovatel \quad (9)$$

$$umořovatel = \frac{(q-1)\ x\ q^t}{q^t - 1} \quad (10)$$

Úroková sazba (q) v umořovateli se vypočítá následovně:

$$q = 1 + \frac{úroková\ míra}{100} \tag{11}$$

Jelikož se anuita skládá z podílu na odpis a podílu na zúročení, odečteme-li od anuity podíl na zúročení, získáme odpis, tj. podíl na odpis. Podíl na zúročení se vypočte jako vstupní cena, případně opět vstupní cena snížená o konečnou cenu, vynásobená setinou úrokové míry.

$$podíl\ na\ zúročení = (vstupní\ cena - konečná\ cena)\ x\ \frac{úroková\ míra}{100} \tag{12}$$

Z toho nám tedy vyplývá vztah:

$$roční\ odpis\ (podíl\ na\ odpis) = anuita - podíl\ na\ zúročení \tag{13}$$

Metoda zpomalených odpisů

Obdobně jako u metody SYD je zde odpis počítán z konstantní odpisové základny, tedy vstupní ceny, popřípadě vstupní ceny snížené o konečnou cenu. Rozdíl je však v odpisové sazbě, která je v případě metody zpomalených odpisů rostoucí. Rostoucí odpisová sazba má v čitateli právě příslušný rok odpisování.

a) Uvažuje-li se s konečnou cenou, tj. zbytkovou hodnotou

$$roční\ odpis = (vstupní\ cena - konečná\ cena)\ x\ \frac{rok\ odpisování}{suma\ let\ životnosti} \tag{14}$$

b) Neuvažuje-li se s konečnou cenou, tj. zbytkovou hodnotou

$$roční\ odpis = vstupní\ cena\ x\ \frac{rok\ odpisování}{suma\ let\ životnosti} \tag{15}$$

(Krutina & Novotná, 2014)

2.4.2. Daňové odpisy

Cílem daňových odpisů na rozdíl od účetních odpisů není vyjádřit reálné využití majetku, ale jsou dány zákonem č. 586/1992 Sb. Zákon o dani z příjmů. O daňových odpisech se neúčtuje, zohledňují se pouze v rámci daňového přiznání. Daňové odpisy si může jednotka uplatnit jako daňově uznatelný náklad.

Je velmi důležité podotknout, že od 1. 1. 2021 jsou daňové odpisy u dlouhodobého nehmotného majetku zrušeny. V případě nákupu nehmotného majetku je daňové břemeno

spojené s výpočtem daňových odpisů přesunuto na účetní oblast. Vede-li jednotka účetnictví, stanoví si daňový odpis nehmotného majetku dle účetních pravidel. Účetní odpis tedy v takovém případě bude i daňovým odpisem. Nevede-li jednotka účetnictví, představuje pro ni pořízení nehmotného majetku jednorázový výdaj.

Při výpočtech daňových odpisů se postupuje dle tabulek s maximálními odpisovými sazbami a koeficienty, stanovených dle § 31 a § 32 zákona o daních z příjmů. Tabulky vychází, z již výše zmíněného rozdělení majetku do odpisových skupin (viz tabulka 13). Zákon o daních z příjmů definuje rovnoměrné a zrychlené daňové odpisy.

a) Rovnoměrné odpisování

Tabulka 2: Maximální odpisové sazby pro rovnoměrné odpisování

Odpisová skupina	Odpisová sazba v prvním roce odpisování	Sazba v dalších letech	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zdroj: Zákon o daních z příjmů

Tyto procentní odpisové sazby rovnoměrného odpisování se při výpočtu odpisů dosazují do následujícího vzorce.

$$roční\ odpis = \frac{vstupní\ cena\ x\ sazba}{100} \tag{16}$$

Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon o daních z příjmů dovoluje účetním jednotkám v určitých případech, uvedených v odstavcích 2 až 4 § 31 tohoto zákona, zvýšit odpis v prvním roce o 10 %, 15 % či 20 %. Týká se to pouze majetku v odpisových skupinách 1 až 3. Pro tyto situace zákon udává jiné tabulky s upravenými sazbami.

Tabulka 3: Sazby rovnoměrného odpisování při zvýšení odpisu v 1. roce o 10 %

Odpisová skupina	Sazba v prv-ním roce	Sazba v dalších letech	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	30	35	33,3
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10

Zdroj: Zákon o daních z příjmů

Tabulka 4: Sazby rovnoměrného odpisování při zvýšení odpisu v 1. roce o 15 %

Odpisová skupina	Sazba v prvním roce	Sazba v dalších letech	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	35	32,5	33,3
2	26	18,5	20
3	19	9	10

Zdroj: Zákon o daních z příjmů

Tabulka 5: Sazby rovnoměrného odpisování při zvýšení odpisu v 1. roce o 20 %

Odpisová skupina	Sazba v prvním roce	Sazba v dalších letech	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	40	30	33,3
2	31	17,25	20
3	24,4	8,4	10

Zdroj: Zákon o daních z příjmů

V odstavci 5 § 31 zákona o daních z příjmů jsou také jmenované druhy majetku, u kterých toto zvýšení odpisu v prvním roce aplikovat nelze.

b) Zrychlené odpisování

Tabulka 6: Koeficienty zrychleného odpisování

Odpisová skupina	Koeficient v prvním roce odpisování	Koeficient v dalších letech	Koeficient pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: Zákon o daních z příjmů

Tyto koeficienty zrychleného odpisování se při výpočtu odpisů dosazují do následujících vzorců.

$$odpis\ v\ prvním\ roce\ odpisování = \frac{vstupní\ cena}{koeficient\ pro\ první\ rok\ odpisování} \quad (17)$$

$$odpis\ v\ dalších\ letech\ = \frac{(2\ x\ zůstatková\ cena)}{(koeficient\ pro\ další\ roky - počet\ již\ odepsaných\ let)} \quad (18)$$

Pro zrychlené odpisování zákon o daních z příjmů také stanovuje podmínky, kdy je možné zvýšit odpis v prvním roce o 10 %, 15 % či 20 %. Podmínky lze nalézt v § 32 odst. 2.

Velkým zásahem do výpočtu odpisů může být technické zhodnocení majetku v průběhu používání majetku. Je nutné o technické zhodnocení navýšit vstupní cenu a také používat sazby ze sloupce pro zvýšenou vstupní cenu z výše uvedených tabulek.

Do doby, než dojde k technickému zhodnocení, probíhá odpisování tak, jak je uvedeno výše. V roce, kdy dochází k technickému zhodnocení nastávají změny.

U rovnoměrného odpisování se zvýší vstupní cena o hodnotu technického zhodnocení a od té chvíle se používá právě tato navýšená hodnota jako vstupní cena až do úplného odepsání. A zároveň se od té chvíle používá odpisová sazba ze sloupce pro zvýšenou vstupní cenu. Je nutné brát ohled na zásadu uvedenou za začátku kapitoly o odpisech

dlouhodobého majetku. Odepisuje se pouze do výše vstupní ceny. Proto se může stát, že v posledním roce se vypočte odpis, ale není možné ho uplatnit celý, neboť by se překročila výše vstupní ceny. Uplatní se tedy pouze takový odpis, aby se konečná výše oprávek rovnala vstupní ceně majetku, tzn. jen taková výše, na kterou je ještě nárok.

U zrychleného odpisování se odpis v roce technického zhodnocení počítá z dvojnásobku zůstatkové ceny navýšené o technické zhodnocení. V dalších letech pak opět pouze dvojnásobek zůstatkové ceny. Zároveň se v roce technického zhodnocení změní i koeficient, použije se koeficient ze sloupce pro zvýšenou vstupní cenu. V roce, kdy dochází k technickému zhodnocení se zmíněná dvojnásobná navýšená zůstatková cena vydělí pouze tímto samotným koeficientem. V dalších letech se ve jmenovateli stále používá tento koeficient, ale snížený o počet již odepsaných let od doby, kdy došlo k technickému zhodnocení, a tedy i navýšení vstupní ceny majetku.

Obdobným, avšak naprosto opačným způsobem zasahují do výpočtu odpisů dotace na pořízení dlouhodobého majetku. Ať už se jedná o dotace ze státního rozpočtu nebo jiné, snižují vstupní cenu majetku. Může se stát, že dotace dorazí až určitou dobu po zahájení odpisování majetku. V tom případě se obdobně jako u technického zhodnocení změní odpis až od toho roku, kdy k takové situaci dojde.

Uplatnění daňových odpisů má svá pravidla a odvíjí se od toho, v jaké fázi roku majetek v podniku je a v jaké nikoli. Výše daňového odpisu může být 100 %, 50 % či 0 %. Názorné vysvětlení je v následující tabulce:

Tabulka 7: Procentuální uplatnění daňových odpisů

1.1.	Během roku	31.12.	Výše daňového odpisu
ANO	ANO	ANO	100 %
NE	ANO	ANO	100 %
ANO	NE	NE	50 %
NE	ANO	NE	0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Pořídí-li jednotka majetek odkupem od původního vlastníka, je povinna pokračovat v jeho způsobu odpisování, ačkoli se nemusí jednat o korespondující způsob, který je obvykle zvyklá aplikovat.

Od 1. 1. 2024 se v § 30e zákona o daních z příjmů píše o omezení výdajů k zajištění zdanitelného příjmu u vozidla kategorie M_1. Vozidla kategorie M_1 jsou dle přílohy 18 vyhlášky č. 341/2002 Sb. osobní automobily. Tato novelizace se týká osobních automobilů s pořizovací cenou vyšší než 2 000 000 Kč. U těchto automobilů se nově smí odepisovat pouze do výše tohoto nového omezení, tedy do výše 2 000 000 Kč

2.5. Vyřazení dlouhodobého majetku

Po nabytí, ocenění a postupném odpisování majetku se účetní jednotka dostane do fáze, kdy už majetek nepotřebuje nebo jej z různých důvodů nechce. Majetek může být zastaralý, opotřebovaný, nevyužitý, porouchaný, zničený nebo není výhodné ho dále držet v podniku, neboť již nepřináší žádnou hodnotu. Způsoby vyřazení se mohou rozdělit na dvě situace, kdy v jedné dostane jednotka za vyřazený majetek určitou platbu a v druhé nikoli. Pokud neobdrží žádnou platbu, jde o situace, kdy se majetek bezúplatně daruje nebo vyřazuje z důvodu zastarání či nepoužívání. Pro takový majetek zřejmě neexistuje trh, kde by mohlo dojít k prodeji. (Bragg, 2024)

Při vyřazení z důvodu zastarání či nepoužívání je myšlena likvidace dlouhodobého majetku, a to buď z důvodu opotřebení či škody. Jednotka musí mít doklad o likvidaci, neboli potvrzení o likvidaci. Může to být doklad ze sběrného dvora, potvrzení od IT specialistů, kterým podnik předá například vyřazované počítače apod.

S likvidací může být spojeno spoustu dalších situací, účetních případů. Takovými operacemi mohou být fakturované služby[3] spojené s likvidací, vlastní demontáž, získaný materiál z likvidace, předpis náhrady škody pojišťovně či zaměstnanci a následné přijaté náhrady.

V opačné situaci, pokud za vyřazení majetku jednotka obdrží platbu, jde o prodej dlouhodobého majetku. Existuje trh, kde jsou zájemci o tento majetek a chtějí ho po jednotce,

[3] Odvoz majetku, platba ve sběrném dvoře, sešrotování apod.

i přes jeho opotřebovanost, používat. Je zde však nutné rozlišit, zda podnik prodává majetek odepsaný, či neodepsaný. Jde-li o ne zcela odepsaný majetek, je nový majitel povinen pokračovat ve způsobu odpisování předchozího majitele.

Nejde-li o darování, likvidaci ani prodej, zmiňme ještě jeden způsob, a to vyřazení dlouhodobého majetku převodem z podnikání do osobního užívání. Taková situace se týká podnikatelů, fyzických osob, které vedou účetnictví.

Samotné vyřazení majetku se zaúčtuje příslušným majetkovým účtem na straně DAL a příslušným oprávkovým účtem na straně MÁ DÁTI. Předtím je ale nutno, dle konkrétní příčiny vyřazení, zúčtovat i zůstatkové ceny a řádné či mimořádné odpisy. Ať jde o jakýkoli způsob vyřazení majetku, odpisování je ukončeno v měsíci, který předchází měsíci, kdy dochází k tomuto vyřazení. (Havlíček, 2018)

2.6. Vztah způsobu odpisování dlouhodobého majetku, účetního výsledku hospodaření a základu daně z příjmů

Odpisy dlouhodobého majetku jsou velmi významnou součástí nákladů podniku. Do nákladů se odpisy dostávají postupně, v průběhu používání majetku, nikoli jednorázově.

Účetní odpisy, jakožto složka provozních nákladů, ovlivňují výši účetního výsledku hospodaření. Daňové odpisy pak ovlivňují základ daně z příjmů. (Tkaná, 2015)

Rozdíl mezi pojmy účetní výsledek hospodaření a základ daně z příjmů je definován následovně. Účetní hospodářský výsledek před zdaněním je vypočten odečtením nákladů od výnosů, tzn. porovnají se výsledkové účty. Podnik může dosáhnout účetní ztráty, pokud jeho náklady převyšují výnosy, nebo účetního zisku, pokud jsou jeho výnosy vyšší než náklady. Takový účetní výsledek hospodaření pak tvoří podklad pro zjištění základu daně. Základ daně získáme z účetního výsledku hospodaření takzvanou transformací účetního hospodářského výsledku. (Soukupová, 2009)

Transformace účetního výsledku hospodaření na základ daně, tj. daňový výsledek hospodaření, probíhá přičtením daňově neuznatelných nákladů k účetnímu výsledku hospodaření, dále odečtením výnosů, které nejsou daňovým výnosem a přičtením nebo odečtením rozdílu mezi účetními a daňovými odpisy. Pokud jsou účetní odpisy vyšší než daňové, rozdíl zvyšuje základ daně a pokud jsou daňové odpisy vyšší než účetní odpisy,

rozdíl snižuje základ daně. Rovnají-li se účetní a daňové odpisy, základ daně to nijak neupravuje. (Štofaníková, 2020)

Účetní zisk nebo účetní ztráta se vypočítá odečtením nákladů od výnosů. Čím vyšší bude odpis, tím vyšší budou náklady a tím nižší bude účetní zisk, protože se od výnosů odečte větší množství nákladů. Daný účetní výsledek hospodaření se tedy transformuje na základ daně neboli daňový výsledek hospodaření a z něj je vypočtena daň. Čím menší základ daně (tomu pomohou vyšší odpisy), tím menší je daňová povinnost. Tento jev se nazývá tzv. odpisový daňový štít. Je to jen jeden z druhů daňových štítů.

Také lze v této souvislosti uvést pojem odpisová daňová úspora, která je rovna součinu ročního odpisu a sazby pro daň z příjmů. (Pelc, 2011)

Daňová úspora může vzniknout poplatníkovi po uplatnění daňových odpisů. Rozumí se jí peněžní částka, o kterou se sníží poplatníkova daňová povinnost, převyšují-li daňové odpisy nad účetními odpisy. Snížením daňové povinnosti je myšleno rozdíl oproti situaci, kdy by se účetní i daňové odpisy rovnaly a základ daně by se neupravoval o žádný rozdíl mezi odpisy.

Odpisová daňová úspora je velmi vhodným nástrojem pro porovnání používaných metod odpisování určité účetní jednotky s jinými kombinacemi metod, které by mohla aplikovat.

3. Metodika

Praktická část této bakalářské práce je zaměřena na analýzu odpisové politiky společnosti Podzimek a synové s.r.o., nalezení případných daňových úspor a návrhy optimalizací. Jedná se o rodinnou firmu, zabývající se stavebnictvím a rekonstrukcemi. Tato společnost sídlí v Třešti na Vysočině a také v Praze. Byla založena v roce 1896 Josefem Podzimkem. Společnost patří mezi jedny z nejlepších ve svém oboru v České republice a je unikátní zejména svou schopností zachovat výjimečné původní tvary u historických budov, je-li tak vyžadováno.

Společnost využívá zrychlené daňové odpisy a je-li to možné zvyšuje odpis v prvním roce o 10 %. K tomu samozřejmě dokládá písemnosti, že je oprávněna takové zvýšení využít. Především tedy důkaz, že se jedná o nový majetek. Výjimečně využívá i jiný způsob výpočtu odpisů, ale to jen v případech, kdy je majetek koupen od jiného původního majitele a společnost tedy musí pokračovat v jeho způsobu odpisování. Nebo, když je majetek z doby, kdy společnost ještě používala jiné odpisy. Účetní odpisování probíhá procentuálně, a to dle sazeb uvedených ve vnitropodnikové směrnici. Takový způsob účetních odpisů se nenachází v teoretické části této práce. Pro výpočty touto metodou společnost používá následující vzorec.

$$roční\ odpis = vstupní\ cena\ x\ sazba \tag{19}$$

Společnost Podzimek a synové s.r.o. disponuje velkým množstvím majetku. Nejčastější druhy majetku, které společnost pořizuje jsou osobní automobily nebo kontejnery na stravování či bydlení pro stavaře. Druhy majetku, které jsem vybrala pro analýzu odpisové politiky tohoto podniku jsou osobní automobil Škoda Karoq, kontejner s 10% navýšením odpisu v prvním roce a bezpečnostní kamerový systém. Společnost účtuje v hospodářském roce, který trvá od dubna do března.

Metody použité pro vypracování praktické části jsou především analýza poskytnutých dokumentů, tedy inventárních karet, dále dotazování odpovědných pracovníků společnosti a pozorování pracovníků ekonomického oddělení při plnění jejich běžných úkonů.

Postup vypracování:

- sběr informací o společnosti a jejich přístupech k odpisům,
- výběr konkrétních druhů majetku, na kterých bude analýza provedena,
- propočet odpisů metodami užívanými společností,
- výpočet odpisů majetku jinými metodami,
- zhodnocení případných rozdílů a jejich vliv na základ daně.

Výpočty odpisů jsou prováděny na základě vzorců uváděných v teoretické části této práce.

Z metod uvedených v teoretické části bakalářské práce není k analýze využita metoda stálého procenta, neboť tato metoda se dá využít pouze při uvažování o konečné ceně a společnost Podzimek a synové s.r.o. u žádného z majetků o takové hodnotě neuvažuje. Majetek nenakupuje se záměrem výdělku při jeho pozdějším vyřazení. Výkonová metoda odpisů je využita pouze u takových druhů majetku, u kterých dává smysl výkon počítat.

Hlavní zdroje informací:

Interní materiály společnosti Podzimek a synové s.r.o.

Zákon č. 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon o daních z příjmů

4. Praktická část

4.1. Inventární karty k dlouhodobého majetku

Společnost Podzimek a synové s.r.o. mi poskytla dokumentaci k dlouhodobému majetku a jeho odpisům v podobě inventárních karet. V inventárních kartách se dozvídám, kdy a v jaké hodnotě byl daný druh majetku pořízen, jaký je daňový i četní plán odpisování, zda byla využita možnost zvýšení odpisu v prvním roce o 10 %, a také například, zda byla přijata dotace na pořízení majetku. Mimo tyto základní informace o majetku jsou zde i částky odpisů, ke kterým jsem se také dopočítala a dále jsem majetek podrobila i výpočtům jiných metod odpisování. Různé výsledky následně porovnávám a zhodnocuji odpisovou politiku společnosti a navrhuji případné optimalizace.

4.2. Škoda Karoq DSG 4x4 2,00TDI

Osobní automobil Škoda Karoq společnost pořídila 5. srpna 2022 a do evidence ho zařadila ve vstupní ceně 783 444,63 Kč. Tento majetek je zařazen do druhé odpisové skupiny a nebyla na něj přijata žádná dotace. Pro daňové účely společnost použila zrychlené daňové odpisy a účetně tento majetek odepisuje procentuálně.

4.2.1. Metody odpisování aplikované společností

Pro zrychlené daňové odpisy společnost použila vzorce (17) a (18), zmíněné v teoretické části práce.

Koeficient pro první rok odpisování je v druhé odpisové skupině 5 a pro další roky 6, viz tabulka 6.

Tabulka 8: Zrychlené daňové odpisy - osobní automobil

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2023	156 689 Kč	156 689 Kč	626 755,63 Kč
2024	250 703 Kč	407 392 Kč	376 052,63 Kč
2025	188 027 Kč	595 419 Kč	188 025,63 Kč
2026	125 351 Kč	720 770 Kč	62 674,63 Kč
2027	62 674,63 Kč	783 444,63 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Daňové odpisy tohoto automobilu počala společnost uplatňovat od jejího hospodářského roku 2022. Jelikož se odpisy evidují až ke konci účetního období, pro společnost to znamená březen 2023. Odpisy dále pokračují až do roku 2027, kdy se však musí odpis kvůli průběžnému zaokrouhlování lehce upravit, aby se zůstatková cena vynulovala.

Pro účetní odpisování si zvolili na základě své vnitropodnikové směrnice roční odpis vypočtený procentem ze vstupní ceny. Vnitropodniková směrnice společnosti zachovává kontinuitu dříve platné Vyhlášky č. 586/1990 Sb. V této vyhlášce byl majetek členěn do určitých skupin a konkrétním druhům majetku bylo přiřazeno maximální roční procento odpisu společně s počtem let odpisování.

Pro osobní automobil zvolili tedy roční odpis ve výši 17 % ze vstupní ceny na dobu 6 let, neboli 72 měsíců. Výpočty jsou prováděny na základě vzorce (19).

Tabulka 9: Účetní odpisy procentuální - osobní automobil

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2023	77 692 Kč	77 692 Kč	705 752 ,63 Kč
2024	133 186 Kč	210 878 Kč	572 566,63 Kč
2025	133 186 Kč	344 064 Kč	439 380,63 Kč
2026	133 186 Kč	477 250 Kč	306 194,63 Kč
2027	133 186 Kč	610 436 Kč	173 008,63 Kč
2028	133 186 Kč	743 622 Kč	39 822,63 Kč
2029	39 822,63 Kč	783 444,63 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2023 je odpis nižší, a to z důvodu, že jsou v něm započítány pouze měsíce září 2022 až březen 2023, tzn. sedm měsíců. V dalších letech je dvanáct měsíčních odpisů (duben předešlého roku až březen daného roku) a v posledním roce je odpis v takové zbytkové hodnotě, aby se zůstatková cena rovnala nule.

4.2.2. Jiné metody odpisování

Rovnoměrné daňové odpisy

Pro rovnoměrné daňové odpisy je použit vzorec (16), zmíněný v teoretické části práce. Procentní sazba v prvním roce odpisování je pro druhou odpisovou skupinu 11 a v dalších letech je to 22,25, viz tabulka 2.

Tabulka 10: Rovnoměrné daňové odpisy - osobní automobil

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2023	86 179 Kč	86 179 Kč	697 265,63 Kč
2024	174 317 Kč	260 496 Kč	522 948,63 Kč
2025	174 317 Kč	434 813 Kč	348 631,63 Kč
2026	174 317 Kč	609 130 Kč	174 314,63 Kč
2027	174 314,63 Kč	783 444,63 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z důvodu průběžného zaokrouhlování je v posledním roce odpis mírně upraven, aby nedošlo k odepsání nad výši vstupní ceny.

Metoda SYD

Odpisy jsou počítány na základě vzorce (6), zmíněného v teoretické části práce.

Doba odpisování osobního automobilu je stanovena na pět let, neboli 60 měsíců, proto se suma počtu let odepisování, potřebná při výpočtech, rovná 15=5+4+3+2+1.

Tabulka 11: Metoda SYD - osobní automobil

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2023	152 341 Kč	152 341 Kč	631 103,63 Kč
2024	208 919 Kč	361 260 Kč	422 184,63 Kč
2025	156 689 Kč	517 949 Kč	265 495,63 Kč
2026	104 460 Kč	622 409 Kč	161 035,63 Kč
2027	52 230 Kč	674 639 Kč	108 805,63 Kč
2028	108 805,63 Kč	783 444,63 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Odpis v prvním roce se nerovná plnému výsledku podle vzorce (6), protože je to pouze jeho poměrná část. V hospodářském roce 2022 odepisuje firma tento majetek pouze sedm měsíců a roční odpis účtuje až v březnu 2023. Odpis v posledním roce je zbývající hodnotou do plného odepsání a kvůli průběžnému zaokrouhlování musí být také upraven.

Metoda DDB

Odpisy se metodou DDB odpisují na základě vzorců (7) a (8), zmíněných v teoretické části práce. Doba životnosti je stanovena na pět let, čili 60 měsíců.

Tabulka 12: Metoda DDB - osobní automobil

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2023	182 804 Kč	182 804 Kč	600 640,63 Kč
2024	240 257 Kč	423 061 Kč	360 383,63 Kč
2025	144 154 Kč	567 215 Kč	216 229,63 Kč
2026	86 492 Kč	653 707 Kč	129 737,63 Kč
2027	51 896 Kč	705 603 Kč	77 841,63 Kč
2028	77 841,63 Kč	783 444,63 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Odpis v prvním roce neodpovídá plnému výsledku dle vzorce (7), neboť jde o jeho poměrnou část v podobě sedmi měsíčních odpisů. Odpis v posledním roce musí být silně navýšen, aby došlo k úplnému odepsání majetku. Takový postup je pro tuto metodu běžný, jak je uvedeno v teoretické části. Pokud by odpisy pokračovaly běžným způsobem, bez navýšení odpisu v roce 2028, k úplnému odepsání automobilu by došlo až v roce 2049.

Metoda anuity

Odpisy se metodou anuity počítají dle vzorců (9) až (13), zmíněných v teoretické části práce.

Úroková míra je zvolena ve výši 8,075 % p. a. a o konečné ceně se neuvažuje. Doba životnosti je stanovena na pět let (60 měsíců).

Tabulka 13: Metoda anuity - osobní automobil

Rok	Umořovaná hodnota	Anuita	Podíl anuity připadající na	
			zúročení	odpis
2023	783444,63 Kč	196 607 Kč	118 823 Kč	77 784 Kč
2024	705 660,63 Kč	196 607 Kč	56 982 Kč	139 625 Kč
2025	566 035,63 Kč	196 607 Kč	45 707 Kč	150 900 Kč
2026	415 135,63 Kč	196 607 Kč	33 522 Kč	163 085 Kč
2027	252 050,63 Kč	196 607 Kč	20 353 Kč	176 254 Kč
2028	75 796,63 Kč	196 607 Kč	120 810,37 Kč	75 796,63 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Podíly anuity připadající na zúročení a odpis v prvním roce jsou upraveny, a to z důvodu, že na první rok připadá jen sedm měsíčních odpisů. Odpis v posledním roce odpovídá zbývající hodnotě a není zaokrouhlen, aby došlo k přesnému a úplnému odepsání do výše vstupní ceny automobilu. Z důvodu úpravy odpisu v posledním roce, musí být upraven i podíl na zúročení, aby se v součtu rovnaly hodnotě anuity.

Metoda zpomalených odpisů

Touto metodou se odpisy počítají dle vzorce (15), zmíněného v teoretické části práce. Suma let životnosti se rovná 15, neboť doba odpisování osobního automobilu je stanovena na pět let (60 měsíců).

Tabulka 14: Metoda zpomalených odpisů - osobní automobil

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2023	30 471 Kč	30 471 Kč	752 973,63 Kč
2024	104 460 Kč	134 931 Kč	648 513,63 Kč
2025	156 689 Kč	291 620 Kč	491 824,63 Kč
2026	208 919 Kč	500 539 Kč	282 905,63 Kč
2027	261 149 Kč	761 688 Kč	21 756,63 Kč
2028	21 756,63 Kč	783 444,63 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V prvním roce odpisování se částka nerovná celému výsledku dle vzorce (15), ale jde o poměrnou část, tedy sedm měsíčních odpisů. V posledním roce se částka rovná zbývající hodnotě a pro průběžné zaokrouhlování v průběhu životnosti se musí mírně upravit.

Výkonová metoda

Celkový předpokládaný výkon automobilu tohoto typu je dle názoru mechanika, působícího v automobilovém průmyslu dlouhou řadu let, stanoven na 350 000 km. Odpisová sazba na 1 km tedy činí 2,24 Kč. Vypočteno dle vzorce (1).

Výkony automobilu, tedy počty najetých kilometrů v jednotlivých letech, se dle knihy jízd společnosti pohybují v rozmezí 9 000 km až 10 700 km ročně. V roce 2024 a dalších jsou použity odhady v tomto rozmezí. Jedná se o osobní automobil stavbyvedoucího. U jiných pracovníků podniku se ročně najeté kilometry mohou značně lišit. Roční odpisy jsou vypočteny dle vzorce (2).

Tabulka 15: Výkonová metoda - osobní automobil

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2023	12 873 Kč	12 873 Kč	770 571,63 Kč
2024	22 400 Kč	35 273 Kč	748 171,63 Kč
2025	20 160 Kč	55 433 Kč	728 011,63 Kč
2026	21 280 Kč	76 713 Kč	706 731,63 Kč
2027	23 476 Kč	100 189 Kč	683 255,63 Kč
2028	683 255,63 Kč	783 444,63 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V prvním roce odpisování je částka, na rozdíl od dalších let, pouze sumou sedmi měsíčních odpisů. Po pěti letech odpisování dochází k odepsání pouhých několika procent vstupní ceny automobilu. V posledním roce je tedy odpis navýšen tak, aby byl majetek plně odepsán.

Při přibližně konstantním přibývání kilometrů v dalších letech by se automobil, pokud by se nenavýšil odpis v roce 2028, plně odepsal až kolem roku 2057. Tou dobou již ale firma jistě automobil vlastnit nebude.

Výkonová metoda naprosto perfektně reflektuje reálné opotřebení majetku a nijak nezkresluje realitu. Společnost obvykle osobní automobily po pěti až šesti letech obměňuje, atak by v takovém případě také došlo k navýšení poslední částky v podobě mimořádného odpisu.

4.2.3. Srovnání odpisových metod

Tabulka 16: Daňové odpisy vs účetní odpisy procentuální - automobil

Rok	ZDO	ÚOP	ÚOxDO	RDO	ÚOP	ÚOxDO
2023	156 689	77 692	**-78 997**	86 179	77 692	**-8 487**
2024	250 703	133 186	**-117 517**	174 317	133 186	**-41 131**
2025	188 027	133 186	**-54 481**	174 317	133 186	**-41 131**
2026	125 351	133 186	**+7 835**	174 317	133 186	**-41 131**
2027	62 674,63	133 186	**+70 511,37**	174 314,63	133 186	**-41 128,63**
2028		133 186	**+133 186**		133 186	**+133 186**
2029		39 822,63	**+39 822,63**		39 822,63	**+39 822,63**

Zdroj: vlastní zpracování

ZDO – zrychlené daňové odpisy

RDO – rovnoměrné daňové odpisy

ÚOP – účetní odpisy procentuální

Tabulka 17: Zrychlené daňové odpisy vs metoda SYD - automobil

Rok	ZDO	SYD	ÚOxDO
2023	156 689	152 341	**-4 348**
2024	250 703	208 919	**-41 784**
2025	188 027	156 689	**-31 338**
2026	125 351	104 460	**-20 891**
2027	62 674,63	52 230	**-10 444,63**
2028		108 805,63	**+108 805,63**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 18: Rovnoměrné daňové odpisy vs metoda SYD - automobil

Rok	RDO	SYD	ÚOxDO
2023	86 179	152 341	**+66 162**
2024	174 317	208 919	**+34 602**
2025	174 317	156 689	**-17 628**
2026	174 317	104 460	**-69 857**
2027	174 314,63	52 230	**-122 084,63**
2028		108 805,63	**+108 805,63**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 19: Daňové odpisy vs metoda DDB - automobil

Rok	ZDO	DDB	ÚOxDO	RDO	DDB	ÚOxDO
2023	156 689	182 804	**+26 115**	86 179	182 804	**+96 625**
2024	250 703	240 257	**-10 446**	174 317	240 257	**+65 940**
2025	188 027	144 154	**-43 873**	174 317	144 154	**-30 163**
2026	125 351	86 492	**-38 859**	174 317	86 492	**-87 825**
2027	62 674,63	51 896	**-10 778,63**	174 314,63	51 896	**-122 418,63**
2028		77 841,63	**+77 841,63**		77 841,63	**+77 841,63**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 20: Daňové odpisy vs metoda anuity - automobil

Rok	ZDO	MA	ÚOxDO	RDO	MA	ÚOxDO
2023	156 689	77 784	**-78 905**	86 179	77 784	**-8 395**
2024	250 703	139 625	**-111 078**	174 317	139 625	**-34 692**
2025	188 027	150 900	**-37 127**	174 317	150 900	**-23 417**
2026	125 351	163 085	**+37 734**	174 317	163 085	**-11 232**
2027	62 674,63	176 254	**+113 579,63**	174 314,63	176 254	**+1 939,37**
2028		75 796,63	**+75 796,63**		75 796,63	**+75 796,63**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 21: Daňové odpisy vs metoda zpomalených odpisů - automobil

Rok	ZDO	MZO	ÚOxDO	RDO	MZO	ÚOxDO
2023	156 689	30 471	**-126 218**	86 179	30 471	**-55 708**
2024	250 703	104 460	**-146 243**	174 317	104 460	**-69 857**
2025	188 027	156 689	**-31 338**	174 317	156 689	**-17 628**
2026	125 351	208 919	**+83 568**	174 317	208 919	**+34 602**
2027	62 674,63	261 149	**+198 474,37**	174 314,63	261 149	**+86 834,37**
2028		21 756,63	**+21 756,63**		21 756,63	**+21 756,63**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 22: Zrychlené daňové odpisy vs výkonová metoda - automobil

Rok	ZDO	ÚOV	ÚOxDO
2023	156 689	12 873	**-143 816**
2024	250 703	22 400	**-228 303**
2025	188 027	20 160	**-167 867**
2026	125 351	21 280	**-104 071**
2027	62 674,63	23 476	**-39 198,63**
2028		683 255,63	**+683 255,63**

Zdroj: vlastní zpracování

ÚOV – účetní odpisy výkonové

Tabulka 23: Rovnoměrné daňové odpisy vs výkonová metoda - automobil

Rok	RDO	ÚOV	ÚOxDO
2023	86 179	12 873	**-73 306**
2024	174 317	22 400	**-151 917**
2025	174 317	20 160	**-154 157**
2026	174 317	21 280	**-153 037**
2027	174 314,63	23 476	**-150 868,63**
2028		683 255,63	**+683 255,63**

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.4. Vliv odpisů na základ daně

Největšího snížení základu daně by při transformaci účetního výsledku hospodaření na daňový základ bylo docíleno při kombinaci zrychlených daňových odpisů a účetních výkonových odpisů. To platí pro rok 2023, 2024 a 2025.

V roce 2023 by šlo oproti kombinaci, kterou společnost běžně aplikuje, tedy zrychlené daňové odpisy a účetní odpisy procentuální, o daňovou úsporu ve výši 12 316 Kč (19 % ze 78 997 vs 19 % ze 143 816).

Názorný příklad:

Předpokládám-li účetní VH ve výši 5 500 000 Kč[4]*, porovnám zmíněné kombinace takto:*

ZDO+ÚOP *5 500 000 - 78 997 = 5 421 003 * 0,19 = 1 029 990,57 Kč*

ZDO+ÚOV *5 500 000 - 143 816 = 5 356 184 * 0,19 = 1 017 674,96 Kč*

Rozdíl mezi výslednými daňovými povinnostmi je 12 315,61 Kč = daňová úspora.

V letech 2026 a 2027 by ale nejlepší kombinací byly rovnoměrné daňové odpisy a účetní výkonové odpisy

Ovšem zvolená metoda se v průběhu odpisování nesmí měnit. Je nutno se proto rozhodnout pouze pro jednu kombinaci. V letech 2023 až 2027 se v obou zmíněných kombinacích, které nejvíce snižují daňový základ, sníží účetní výsledky hospodaření celkem o přibližně stejnou částku. Mezi zmíněnými kombinacemi není skoro žádný rozdíl, a proto bych se rozhodla na základě nejmenších zásahů podniku. Pokud bych tedy uvažovala situaci, že by společnost přijala nová opatření na základě mých navržených optimalizací. Takže bych se rozhodla pro kombinaci zrychlených daňových a výkonových účetních odpisů. Zrychlené daňové odpisy společnost již aplikuje, tudíž by z daňového hlediska nemusela přecházet na jinou metodu a výkonové účetní odpisy perfektně popisují reálné roční opotřebení majetku. Také jde o skutečnost, že podniky se často snaží odepsat majetek co nejrychleji, proto se přiklání ke zrychleným daňovým odpisům, kde dochází k rychlejšímu přesunu vstupní ceny majetku do nákladů.

Je však důležité se na každou situaci dívat z více pohledů a zde je vhodné zmínit aktuální změnu v procentní sazbě daně z příjmů právnických osob. Dlouhou řadu let užívaná sazba 19 % se od účetních období, která počínají po 1. 1. 2024, zvýší na 21 %. Z tohoto důvodu může být pro podniky výhodnější mít vyšší základ daně v roce 2023 než v roce 2024.

[4] Pouze pro příklad: výsledek hospodaření před zdaněním z výroční zprávy 2022 společnosti Podzimek a synové s.r.o.

Pro společnost Podzimek a synové s.r.o. se nebude jednat o řádky 2023 a 2024 v tabulkách, ale o řádky 2024 a 2025, neboť v březnu 2025 se teprve ukončuje hospodářský rok 2024 společnosti. V tomto případě by nejideálnější kombinací byly rovnoměrné daňové odpisy a metoda DDB. Do řádku 2024 (ukončení hospodářského roku 2023) se sice bude VH mírně navyšovat o rozdíl, ale od navýšení sazby daně z příjmů PO si společnost bude moct VH postupně snižovat.

Všechna rozhodnutí i porovnání se samozřejmě musí také odvíjet od aktuální ekonomické situace podniku. Záleží, jak velké kolísání rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy kolem nulové hodnoty společnost ekonomicky zvládne, aniž by ji ohrozilo. Na následujícím grafu jsou znázorněny oscilace rozdílů dvou vybraných kombinací. Jde o výsledky z tabulek 20 a 22.

Graf 1: Oscilace rozdílů mezi daňovými a účetními odpisy – automobil

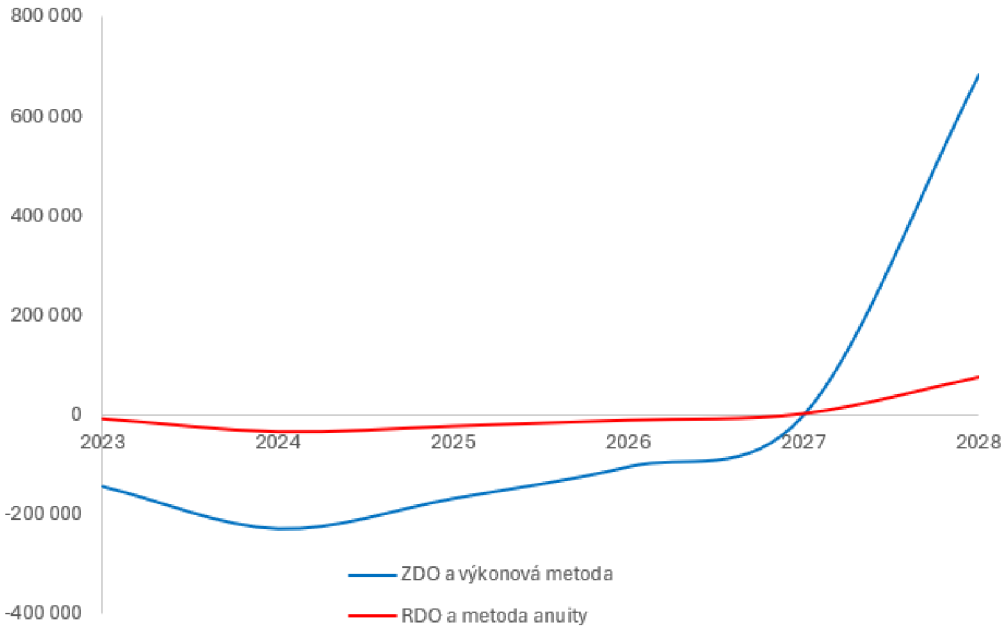

Zdroj: vlastní zpracování

4.3. Kontejner DUO

Kontejnery, které společnost nakupuje, slouží jako kanceláře pro stavbyvedoucí, šatny pracovníků, ubytovací či stravovací jednotky nebo odpočinkové místnosti. Tento kontejner společnost pořídila 23. ledna 2020 a ve vstupní ceně 263 000 Kč ho zařadila do evidence. Kontejner se řadí do třetí odpisové skupiny. Daňovým odpisovým plánem jsou zrychlené daňové odpisy s využitím zvýšeného odpisu v prvním roce o 10 %. Společnost

má doklad s důkazem novoty kontejneru, díky které je možné uplatnit toto zvýšení odpisu. Účetní odpisový plán je určen procentuálně.

4.3.1. Metody odpisování aplikované společností

Zrychlené daňové odpisy jsou počítány podle vzorců (17) a (18), uvedených v teoretické části.

Koeficient pro první rok odpisování je ve třetí odpisové skupině 10 a pro další roky 11, viz tabulka 6. Společnost Podzimek a synové s.r.o. využila u tohoto kontejneru možnost zvýšení odpisu v prvním roce o 10 %.

Tabulka 24: Zrychlené daňové odpisy - kontejner DUO

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2020	52 600 Kč	52 600 Kč	210 400 Kč
2021	42 080 Kč	94 680 Kč	168 320 Kč
2022	37 405 Kč	132 085 Kč	130 915 Kč
2023	32 729 Kč	164 814 Kč	98 186 Kč
2024	28 054 Kč	192 868 Kč	70 132 Kč
2025	23 378 Kč	216 246 Kč	46 754 Kč
2026	18 702 Kč	234 948 Kč	28 082 Kč
2027	14 026 Kč	248 974 Kč	14 026 Kč
2028	9 351 Kč	258 325 Kč	4 675 Kč
2029	4 675 Kč	263 000 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Daňové odpisy kontejneru započaly být uplatňovány v hospodářském roce 2019. Toto období však společnosti končí až v březnu 2020. Odpis v prvním roce je po výpočtu dle vzorce (17) navýšen o 10 % vstupní ceny.

Účetní plán je stanoven procentuálně a společnost pro tento majetek zvolila 6,67 % ročně po dobu 15 let (180 měsíců). Výpočet dle vzorce (19).

Tabulka 25: Účetní odpisy procentuální - kontejner DUO

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2020	2 924 Kč	2 924 Kč	260 076 Kč
2021	17 543 Kč	20 467 Kč	242 533 Kč
2022	17 543 Kč	38 010 Kč	224 990 Kč
2023	17 543 Kč	55 553 Kč	207 447 Kč
2024	17 543 Kč	73 096 Kč	189 904 Kč
2025	17 543 Kč	90 639 Kč	172 361 Kč
2026	17 543 Kč	108 182 Kč	154 818 Kč
2027	17 543 Kč	125 725 Kč	137 275 Kč
2028	17 543 Kč	143 268 Kč	119 732 Kč
2029	17 543 Kč	160 811 Kč	102 189 Kč
2030	17 543 Kč	178 354 Kč	84 646 Kč
2031	17 543 Kč	195 897 Kč	67 103 Kč
2032	17 543 Kč	213 440 Kč	49 560 Kč
2033	17 543 Kč	230 983 Kč	32 017 Kč
2034	17 543 Kč	248 526 Kč	14 474 Kč
2035	14 474 Kč	263 000 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Odpis v prvním roce je značně nižší než v letech následujících. Příčinou je zahrnutí pouze dvou měsíčních odpisů, a to únor 2020 a březen 2020. V roce 2035 je odpis složen z deseti měsíčních odpisů, ale částka je zároveň mírně upravena pro docílení plného odepsání.

4.3.2. Jiné metody odpisování

Rovnoměrné daňové odpisy

Výpočty rovnoměrných daňových odpisů jsou prováděny na základě vzorce (16) z teoretické části této práce. Procentní sazba v prvním roce odpisování je pro třetí odpisovou skupinu 5,5 a v dalších letech je to 10,5, viz tabulka 2.

Tabulka 26: Rovnoměrné daňové odpisy - kontejner DUO

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2020	40 765 Kč	40 765 Kč	222 235 Kč
2021	27 615 Kč	68 380 Kč	194 620 Kč
2022	27 615 Kč	95 995 Kč	167 005 Kč
2023	27 615 Kč	123 610 Kč	139 390 Kč
2024	27 615 Kč	151 225 Kč	111 775 Kč
2025	27 615 Kč	178 840 Kč	84 160 Kč
2026	27 615 Kč	206 455 Kč	56 545 Kč
2027	27 615 Kč	234 070 Kč	28 930 Kč
2028	27 615 Kč	261 685 Kč	1 315 Kč
2029	1 315 Kč	263 000 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Odpis v prvním roce je po výpočtu dle vzorce (16) navýšen o 10 % vstupní ceny. Na odpis v posledním roce tedy z důvodu navýšení prvního odpisu zbývá pouze 1 315 Kč.

Metoda SYD

Metodou SYD jsou odpisy počítány podle vzorce (6) z teoretické části práce. Doba odpisování kontejneru je stanovena na deset let, tedy 120 měsíců, proto se suma počtu let odepisování rovná 55=10+9+8+7+6+5+4+3+2+1.

Tabulka 27: Metoda SYD - kontejner DUO

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2020	7 970 Kč	7 970 Kč	255 030 Kč
2021	43 037 Kč	51 007 Kč	211 993 Kč
2022	38 255 Kč	89 262 Kč	173 738 Kč
2023	33 473 Kč	122 735 Kč	140 265 Kč
2024	28 691 Kč	151 426 Kč	111 574 Kč
2025	23 910 Kč	175 336 Kč	87 664 Kč
2026	19 128 Kč	194 464 Kč	68 536 Kč
2027	14 346 Kč	208 810 Kč	54 190 Kč
2028	9 564 Kč	218 374 Kč	44 626 Kč
2029	4 782 Kč	223 156 Kč	39 844 Kč
2030	39 844 Kč	263 000 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Odpis v prvním roce neodpovídá plné výši výsledku dle vzorce (6), protože se jedná jen o jeho poměrnou část v podobě dvou měsíčních odpisů. Odpis v posledním roce poté zahrnuje deset měsíčních odpisů a společně s prvním odpisem dávají dohromady jeden rok odpisování. Částka v posledním roce je zbývající hodnotou do úplného odepsání.

Metoda DDB

Odpisy jsou dle této metody počítány pomocí vzorců (7) a (8) z teoretické části práce. Doba životnosti je stanovena na deset let, čili 120 měsíců.

Tabulka 28: Metoda DDB - kontejner DUO

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2020	8 768 Kč	8 768 Kč	254 232 Kč
2021	50 847 Kč	59 615 Kč	203 385 Kč
2022	40 677 Kč	100 292 Kč	162 708 Kč
2023	32 542 Kč	132 834 Kč	130 166 Kč
2024	26 034 Kč	158 868 Kč	104 132 Kč
2025	20 827 Kč	179 695 Kč	83 305 Kč
2026	16 661 Kč	196 356 Kč	66 644 Kč
2027	13 329 Kč	209 685 Kč	53 315 Kč
2028	10 663 Kč	220 348 Kč	42 652 Kč
2029	8 531 Kč	228 879 Kč	34 121 Kč
2030	34 121 Kč	263 000 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Odpis v prvním roce byl po výpočtu dle vzorce (7) upraven na poměrnou část v podobě dvou měsíčních odpisů. Poslední odpis je zbývající hodnotou, aby po deseti letech, tedy po 120 měsících, došlo k úplnému odepsání. Kdyby se neodepsala zbývající hodnota a pokračovalo by se v odpisování metodou DDB dál, majetek by se plně odepsal až kolem roku 2070.

Metoda anuity

Metoda anuity používá pro výpočet odpisů vzorce (9) až (13) z teoretické části práce. Úroková míra je stanovena ve výši 5,55 % p.a. O konečné ceně se neuvažuje. Doba životnosti je stanovena na deset let (120 měsíců).

Tabulka 29: Metoda anuity - kontejner DUO

Rok	Umořovaná hodnota	Anuita	Podíl anuity připadající na	
			zúročení	odpis
2020	263 000 Kč	34 892 Kč	31 509 Kč	3 383 Kč
2021	259 617 Kč	34 892 Kč	14 409 Kč	20 483 Kč
2022	239 134 Kč	34 892 Kč	13 272 Kč	21 620 Kč
2023	217 514 Kč	34 892 Kč	12 072 Kč	22 820 Kč
2024	194 694 Kč	34 892 Kč	10 806 Kč	24 086 Kč
2025	170 608 Kč	34 892 Kč	9 469 Kč	25 423 Kč
2026	145 185 Kč	34 892 Kč	8 058 Kč	26 834 Kč
2027	118 351 Kč	34 892 Kč	6 568 Kč	28 324 Kč
2028	90 027 Kč	34 892 Kč	4 996 Kč	29 896 Kč
2029	60 131 Kč	34 892 Kč	3 337 Kč	31 555 Kč
2030	28 576 Kč	34 892 Kč	6 316 Kč	28 576 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V prvním roce se podíly připadající na zúročení a odpis musely upravit, jelikož v prvním roce se kontejner účetně odepisuje pouze dva měsíce. Odpis v posledním roce musí být mírně snížen, aby nedošlo k odepsání nad výši vstupní ceny. Na úpravu odpisů reaguje i změna podílu připadajícího na zúročení, neboť dohromady se musí rovnat anuitě.

Metoda zpomalených odpisů

Pro metodu zpomalených odpisů je použit vzorec (15) z teoretické části práce. Suma let životnosti je rovna 55, protože životnost, tedy i doba odpisování majetku, je stanovena na deset let (120 měsíců).

Tabulka 30: Metoda zpomalených odpisů - kontejner DUO

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2020	798 Kč	798 Kč	262 202 Kč
2021	9 564 Kč	10 362 Kč	252 638 Kč
2022	14 346 Kč	24 708 Kč	238 292 Kč
2023	19 128 Kč	43 836 Kč	219 164 Kč
2024	23 910 Kč	67 746 Kč	195 254 Kč
2025	28 691 Kč	96 437 Kč	166 563 Kč
2026	33 473 Kč	129 910 Kč	133 090 Kč
2027	38 255 Kč	168 165 Kč	94 835 Kč
2028	43 037 Kč	211 202 Kč	51 798 Kč
2029	47 819 Kč	259 021 Kč	3 979 Kč
2030	3 979	263 000 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Velmi nízká částka odpisu v prvním roce je důvodem pouhých dvou měsíčních odpisů v daném roce. V posledním roce se částka odpisu rovná zbývající hodnotě do výše vstupní ceny kontejneru.

4.3.3. Srovnání odpisových metod

Tabulka 31: Daňové odpisy vs účetní odpisy procentuální - kontejner

Rok	ZDO	ÚOP	ÚOxDO	RDO	ÚOP	ÚOxDO
2020	52 600	2 924	**-49 676**	40 765	2 924	**-37 841**
2021	42 080	17 543	**-24 537**	27 615	17 543	**-10 072**
2022	37 405	17 543	**-19 862**	27 615	17 543	**-10 072**
2023	32 729	17 543	**-15 186**	27 615	17 543	**-10 072**
2024	28 054	17 543	**-10 511**	27 615	17 543	**-10 072**
2025	23 378	17 543	**-5 835**	27 615	17 543	**-10 072**
2026	18 702	17 543	**-1 159**	27 615	17 543	**-10 072**
2027	14 026	17 543	**+3 517**	27 615	17 543	**-10 072**
2028	9 351	17 543	**+8 192**	27 615	17 543	**-10 072**
2029	4 675	17 543	**+12 868**	1 315	17 543	**+16 228**
2030		17 543	**+17 543**		17 543	**+17 543**
2031		17 543	**+17 543**		17 543	**+17 543**
2032		17 543	**+17 543**		17 543	**+17 543**
2033		17 543	**+17 543**		17 543	**+17 543**
2034		17 543	**+17 543**		17 543	**+17 543**
2035		14 474	**+14 474**		14 474	**+14 474**

Zdroj: vlastní zpracování

ZDO – zrychlené daňové odpisy

RDO – rovnoměrné daňové odpisy

ÚOP – účetní odpisy procentuální

Tabulka 32: Daňové odpisy vs metoda SYD - kontejner

Rok	ZDO	SYD	ÚOxDO	RDO	SYD	ÚOxDO
2020	52 600	7 970	**-44 630**	40 765	7 970	**-32 795**
2021	42 080	43 037	**+957**	27 615	43 037	**+15 422**
2022	37 405	38 255	**+850**	27 615	38 255	**+10 640**
2023	32 729	33 473	**+744**	27 615	33 473	**+5 858**
2024	28 054	28 691	**+637**	27 615	28 691	**+1 076**
2025	23 378	23 910	**+532**	27 615	23 910	**-3 705**
2026	18 702	19 128	**+426**	27 615	19 128	**-8 487**
2027	14 026	14 346	**+320**	27 615	14 346	**-13 269**
2028	9 351	9 564	**+213**	27 615	9 564	**-18 051**
2029	4 675	4 782	**+107**	1 315	4 782	**+3 467**
2030		39 844	**+39 844**		39 844	**+39 844**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 33: Daňové odpisy vs metoda DDB - kontejner

Rok	ZDO	DDB	ÚOxDO	RDO	DDB	ÚOxDO
2020	52 600	8 768	**-43 832**	40 765	8 768	**-31 997**
2021	42 080	50 847	**+8 767**	27 615	50 847	**+23 232**
2022	37 405	40 677	**+3 272**	27 615	40 677	**+13 062**
2023	32 729	32 542	**-187**	27 615	32 542	**+4 927**
2024	28 054	26 034	**-2 020**	27 615	26 034	**-1 581**
2025	23 378	20 827	**-2 551**	27 615	20 827	**-6 788**
2026	18 702	16 661	**-2 041**	27 615	16 661	**-10 954**
2027	14 026	13 329	**-697**	27 615	13 329	**-14 286**
2028	9 351	10 663	**+1 312**	27 615	10 663	**-16 952**
2029	4 675	8 531	**+3 856**	1 315	8 531	**+7 216**
2030		34 121	**+34 121**		34 121	**+34 121**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 34: Daňové odpisy vs metoda anuity - kontejner

Rok	ZDO	MA	ÚOxDO	RDO	MA	ÚOxDO
2020	52 600	3 383	**-49 217**	40 765	3 383	**-37 382**
2021	42 080	20 483	**-21 597**	27 615	20 483	**-7 132**
2022	37 405	21 620	**-15 785**	27 615	21 620	**-5 995**
2023	32 729	22 820	**-9 909**	27 615	22 820	**-4 795**
2024	28 054	24 086	**-3 968**	27 615	24 086	**-3 529**
2025	23 378	25 423	**+2 045**	27 615	25 423	**-2 192**
2026	18 702	26 834	**+8 132**	27 615	26 834	**-781**
2027	14 026	28 324	**+14 298**	27 615	28 324	**+709**
2028	9 351	29 896	**+20 545**	27 615	29 896	**+2 281**
2029	4 675	31 555	**+26 880**	1 315	31 555	**+30 240**
2030		28 576	**+28 576**		28 576	**+28 576**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 35: Daňové odpisy vs metoda zpomalených odpisů - kontejner

Rok	ZDO	MZO	ÚOxDO	RDO	MZO	ÚOxDO
2020	52 600	798	**-51 802**	40 765	798	**-39 967**
2021	42 080	9 564	**-32 516**	27 615	9 564	**-18 051**
2022	37 405	14 346	**-23 059**	27 615	14 346	**-13 269**
2023	32 729	19 128	**-13 601**	27 615	19 128	**-8 487**
2024	28 054	23 910	**-4 144**	27 615	23 910	**-3 705**
2025	23 378	28 691	**+5 313**	27 615	28 691	**+1 076**
2026	18 702	33 473	**+14 771**	27 615	33 473	**+5 858**
2027	14 026	38 255	**+24 229**	27 615	38 255	**+10 640**
2028	9 351	43 037	**+33 686**	27 615	43 037	**+15 422**
2029	4 675	47 819	**+43 144**	1 315	47 819	**+46 504**
2030		3 979	**+3 979**		3 979	**+3 979**

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.4. Vliv odpisů na základ daně

Na základě obdobného systematického uvažování jako u osobního automobilu v předchozí kapitole zde usuzuji za nejlepší kombinaci zrychlené daňové odpisy s účetními odpisy procentuálními, tedy kombinaci, kterou již společnost užívá. Při této kombinaci se účetní výsledek hospodaření při transformaci na základ daně sníží celkem o 126 766 Kč v průběhu prvních sedmi let odpisování a poté v dalších letech následuje mírné zvyšování účetního VH. Takové výsledky podávají i kombinace rovnoměrných daňových odpisů s účetními procentuálními odpisy nebo zrychlené daňové odpisy s metodou zpomalených odpisů.

Co se týče již avizovaného zvýšení sazby daně z příjmů právnických osob na 21 % v roce 2024, byla by vhodná kombinace rovnoměrných daňových odpisů a metody DDB, jelikož by si společnost mohla ke konci hospodářského roku 2024 (rok 2025 v tabulce 33) snížit účetní výsledek hospodaření více než ke konci hospodářského roku 2023 (rok 2024 v tabulce 33). Podobný výsledek podává i kombinace rovnoměrných daňových odpisů s metodou SYD.

Nutné je přihlížet i na ekonomickou situaci podniku či situaci na trhu. Daň je ve výsledku za všechny roky odvedena ve stejné výši, ať společnost použije jakoukoli kombinaci metod. Může si však daňovou povinnost časově rozložit dle svých potřeb, tzn. naplánovat, kdy bude platit více a kdy naopak méně. Na grafu lze pozorovat různé kolísání rozdílů.

Graf 2: Oscilace rozdílů mezi daňovými a účetními odpisy - kontejner

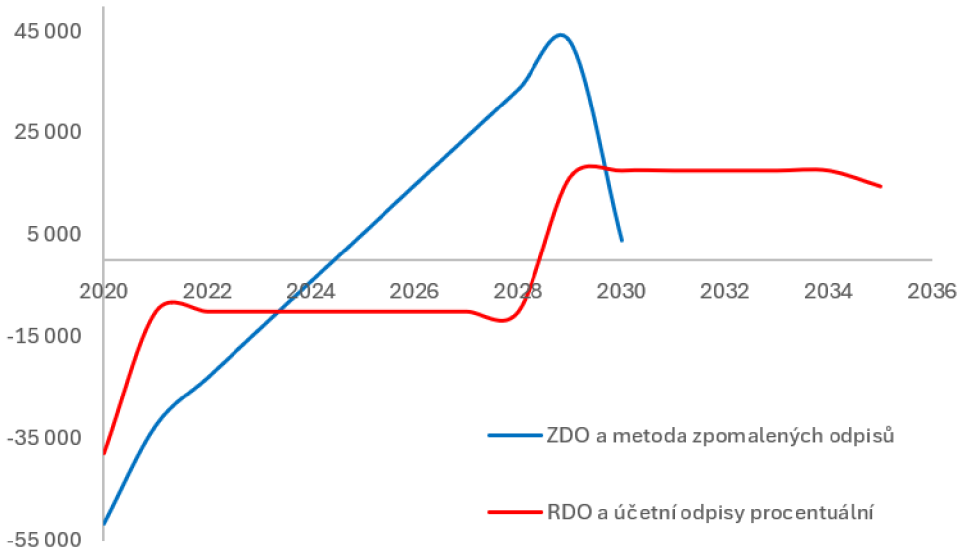

Zdroj: vlastní zpracování

4.4. Kamerový systém

Kamerový systém slouží společnosti k bezpečnostním účelům. V provozu je nepřetržitě a to od 31. března 2021, kdy jej firma pořídila. Vstupní cena systému je 579 330 Kč a systém je zařazen do druhé odpisové skupiny. Daňovým odpisovým plánem jsou zrychlené daňové odpisy a účetní odpisový plán je stanoven procentuálně.

4.4.1. Metody odpisování aplikované společností

Zrychlené daňové odpisy společnost vypočítala podle vzorců (17) a (18) z teoretické části této bakalářské práce.

Koeficient v prvním roce odpisování je pro druhou odpisovou skupinu 5 a v dalších letech 6, viz tabulka 6.

Tabulka 36: Zrychlené daňové odpisy - kamerový systém

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2021	115 866 Kč	115 866 Kč	463 464 Kč
2022	185 386 Kč	301 252 Kč	278 078 Kč
2023	139 039 Kč	440 291 Kč	139 039 Kč
2024	92 693 Kč	532 984 Kč	46 346 Kč
2025	46 346 Kč	579 330 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Společnost pořídila kamerový systém ke konci jejího hospodářského roku. Daňový odpis je tedy uplatnitelný i za hospodářský rok 2020, ukončený v březnu 2021. Vlastní-li společnost majetek ke konci roku, je nárok na 100 % daňového odpisu, viz tabulka 7.

Účetní odpisy má firma dle své vnitropodnikové směrnice stanovené na 10 % ročně, tzn. odpisování u kamerového systému trvá 10 let, tedy 120 měsíců. Výpočet ročního odpisu probíhá dle vzorce (19).

Tabulka 37: Účetní odpisy procentuální - kamerový systém

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2022	57 933 Kč	57 933 Kč	521 397 Kč
2023	57 933 Kč	115 866 Kč	463 464 Kč
2024	57 933 Kč	173 799 Kč	405 531 Kč
2025	57 933 Kč	231 732 Kč	347 598 Kč
2026	57 933 Kč	289 665 Kč	289 665 Kč
2027	57 933 Kč	347 598 Kč	231 732 Kč
2028	57 933 Kč	405 531 Kč	173 799 Kč
2029	57 933 Kč	463 464 Kč	115 866 Kč
2030	57 933 Kč	521 397 Kč	57 933 Kč
2031	57 933 Kč	579 330 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Účetní odpisy započaly na rozdíl od daňových až v roce 2022, protože společnost volí způsob začátku odpisování od měsíce následujícího po měsíci zařazení majetku do evidence. První roční účetní odpis, účtovaný v březnu 2022, je součtem dvanácti měsíčních odpisů, počínaje dubnem 2021 až po březen 2022.

4.4.2. Jiné metody odpisování

Rovnoměrné daňové odpisy

Pro výpočet rovnoměrných odpisů je použit vzorec (16), zmíněný v teoretické části práce. Procentní sazba je ve druhé odpisové skupině pro první rok 11 a pro další roky 22,25, viz tabulka 2.

Tabulka 38: Rovnoměrné daňové odpisy - kamerový systém

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2021	63 727 Kč	63 727 Kč	515 603 Kč
2022	128 901 Kč	192 628 Kč	386 702 Kč
2023	128 901 Kč	321 529 Kč	257 801 Kč
2024	128 901 Kč	450 430 Kč	128 900 Kč
2025	128 900 Kč	579 330 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z důvodu průběžného zaokrouhlování se odpis v posledním roce o korunu liší od předcházejících odpisů.

Metody SYD

Metoda SYD využívá vzorec (6) z teoretické části práce. Doba odpisování kamerového systému je stanovena na pět let, tedy 60 měsíců, proto se suma počtu let odepisování rovná 15=5+4+3+2+1.

Tabulka 39: Metoda SYD - kamerový systém

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2022	193 110 Kč	193 110 Kč	386 220 Kč
2023	154 488 Kč	347 598 Kč	231 732 Kč
2024	115 866 Kč	463 464 Kč	115 866 Kč
2025	77 244 Kč	540 708 Kč	38 622 Kč
2026	38 622 Kč	579 330 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Metoda DDB

Odpisy se metodou DDB počítají na základě vzorců (7) a (8), definovaných v teoretické části práce.

Tabulka 40: Metoda DDB - kamerový systém

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2022	231 732 Kč	231 732 Kč	347 598 Kč
2023	139 040 Kč	370 772 Kč	208 558 Kč
2024	83 424 Kč	454 196 Kč	125 134 Kč
2025	50 054 Kč	504 250 Kč	75 080 Kč
2026	75 080 Kč	579 330 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Odpis v posledním roce je navýšen pro úplné odepsání kamerového systému už po pěti letech odpisování. Pokud by se odpis nenavýšil a odpisy by metodou DDB pokračovaly, systém by byl plně odepsán až v roce 2047.

Metoda anuity

Metodou anuity se odpisy počítají pomocí vzorců (9) až (13) z teoretické části práce. Úroková míra je stanovena ve výši 5 % p.a. a o konečné ceně se neuvažuje. Doba životnosti je stanovena na pět let, tedy 60 měsíců.

Tabulka 41: Metoda anuity - kamerový systém

Rok	Umořovaná hodnota	Anuita	Podíl anuity připadající na	
			zúročení	odpis
2022	579 330 Kč	133 811 Kč	28 967 Kč	104 844 Kč
2023	474 486 Kč	133 811 Kč	23 724 Kč	110 087 Kč
2024	364 399 Kč	133 811 Kč	18 220 Kč	115 591 Kč
2025	248 808 Kč	133 811 Kč	12 440 Kč	121 371 Kč
2026	127 437 Kč	133 811 Kč	6372 Kč	127 437 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Odpis v posledním roce je o pár korun upraven z důvodu pravidla odepisování maximálně do výše vstupní ceny. Spolu s podílem připadajícím na odpis se automaticky mění i podíl připadající na zúročení, neboť se společně musí rovnat výši anuity.

Metoda zpomalených odpisů

Tato metoda počítá odpisy na základě vzorce (15), zmíněného v teoretické části práce. Suma let životnost je 15, protože doba odpisování kamerového systému je stanovena na pět let, tedy 60 měsíců.

Tabulka 42: Metoda zpomalených odpisů - kamerový systém

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2022	38 622 Kč	38 622 Kč	540 708 Kč
2023	77 244 Kč	115 866 Kč	463 464 Kč
2024	115 866 Kč	231 732 Kč	347 598 Kč
2025	154 488 Kč	386 220 Kč	193 110 Kč
2026	193 110 Kč	579 330 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výkonová metoda

Za předpokládanou celkovou dobu životnosti se na webu defendit.cz uvádí 10 let. Kamerový systém je aktivní nepřetržitě, tzn. že ročně je kamerový systém v provozu 8 760 hodin a životnost dle webu je 87 600 hodin. Výpočty jsou prováděny podle vzorců (1) a (2).

Tabulka 43: Výkoknová metoda - kamerový systém

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2022	57 933 Kč	57 933 Kč	521 397 Kč
2023	57 933 Kč	115 866 Kč	463 464 Kč
2024	57 933 Kč	173 799 Kč	405 531 Kč
2025	57 933 Kč	231 732 Kč	347 598 Kč
2026	57 933 Kč	289 665 Kč	289 665 Kč
2027	57 933 Kč	347 598 Kč	231 732 Kč
2028	57 933 Kč	405 531 Kč	173 799 Kč
2029	57 933 Kč	463 464 Kč	115 866 Kč
2030	57 933 Kč	521 397 Kč	57 933 Kč
2031	57 933 Kč	579 330 Kč	0,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nelze si nevšimnout, že výkonová metoda v tomto případě podala totožné výsledky jako účetní odpisy procentuální, již aplikované samotnou společností.

4.4.3. Srovnání odpisových metod

Tabulka 44: Daňové odpisy vs účetní odpisy procentuální – kamerový systém

Rok	ZDO	ÚOP	ÚOxDO	RDO	ÚOP	ÚOxDO
2021	115 866	/	**-115 866**	63 727	/	**-63 727**
2022	185 386	57 933	**-127 453**	128 901	57933	**-70 968**
2023	139 039	57 933	**-81 106**	128 901	57933	**-70 968**
2024	92 693	57 933	**-34 760**	128 901	57933	**-70 968**
2025	46 346	57 933	**+11 587**	128 900	57933	**-70 967**
2026		57 933	**+57 933**		57933	**+57 933**
2027		57 933	**+57 933**		57933	**+57 933**
2028		57 933	**+57 933**		57933	**+57 933**
2029		57 933	**+57 933**		57933	**+57 933**
2030		57 933	**+57 933**		57933	**+57 933**
2031		57 933	**+57 933**		57 933	**+57 933**

Zdroj: vlastní zpracování

ZDO – zrychlené daňové odpisy

RDO – rovnoměrné daňové odpisy

ÚOP – účetní odpisy procentuální

Tabulka 45: Daňové odpisy vs metoda SYD – kamerový systém

Rok	ZDO	SYD	ÚOxDO	RDO	SYD	ÚOxDO
2021	115 866	/	**-115 866**	63 727	/	**-63 727**
2022	185 386	193 110	**+7 724**	128 901	193 110	**+64 209**
2023	139 039	154 488	**+15 449**	128 901	154 488	**+25 587**
2024	92 693	115 866	**+23 173**	128 901	115 866	**-13 035**
2025	46 346	77 244	**+30 898**	128 900	77 244	**-51 656**
2026		38 622	**+38 622**		38 622	**+38 622**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 46: Daňové odpisy vs metoda DDB – kamerový systém

Rok	ZDO	DDB	ÚOxDO	RDO	DDB	ÚOxDO
2021	115 866	/	**-115 866**	63 727	/	**-63 727**
2022	185 386	231 732	**+46 346**	128 901	231 732	**+102 831**
2023	139 039	139 040	**+1**	128 901	139 040	**+10 139**
2024	92 693	83 424	**-9 269**	128 901	83 424	**-45 477**
2025	46 346	50 054	**+3 708**	128 900	50 054	**-78 846**
2026		75 080	**+75 080**		75 080	**+75 080**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 47: Daňové odpisy vs metoda anuity – kamerový systém

Rok	ZDO	MA	ÚOxDO	RDO	MA	ÚOxDO
2021	115 866	/	**-115 866**	63 727	/	**-63 727**
2022	185 386	104 844	**-80 542**	128 901	104 844	**-24 057**
2023	139 039	110 087	**-28 952**	128 901	110 087	**-18 814**
2024	92 693	115 591	**+22 898**	128 901	115 591	**-13 310**
2025	46 346	121 371	**+75 025**	128 900	121 371	**-7 529**
2026		127 437	**+127 437**		127 437	**+127 437**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 48: Daňové odpisy vs metoda zpomalených odpisů – kamerový systém

Rok	ZDO	MZO	ÚOxDO	RDO	MZO	ÚOxDO
2021	115 866	/	**-115 866**	63 727	/	**-63 727**
2022	185 386	38 622	**-146 764**	128 901	38 622	**-90 279**
2023	139 039	77 244	**-61 795**	128 901	77 244	**-51 657**
2024	92 693	115 866	**+23 173**	128 901	115 866	**-13 035**
2025	46 346	154 488	**+108 142**	128 900	154 488	**+25 588**
2026		193 110	**+193 110**		193 110	**+193 110**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 49: Daňové odpisy vs výkonová metoda – kamerový systém

Rok	ZDO	ÚOV	ÚOxDO	RDO	ÚOV	ÚOxDO
2021	115 866	/	**-115 866**	63 727	/	**-63 727**
2022	185 386	57 933	**-127 453**	128 901	57 933	**-70 968**
2023	139 039	57 933	**-81 106**	128 901	57 933	**-70 968**
2024	92 693	57 933	**-34 760**	128 901	57 933	**-70 968**
2025	46 346	57 933	**+11 587**	128 900	57 933	**-70 967**
2026		57 933	**+57 933**		57 933	**+57 933**
2027		57 933	**+57 933**		57 933	**+57 933**
2028		57 933	**+57 933**		57 933	**+57 933**
2029		57 933	**+57 933**		57 933	**+57 933**
2030		57 933	**+57 933**		57 933	**+57 933**
2031		57 933	**+57 933**		57 933	**+57 933**

Zdroj: vlastní zpracování

ÚOV – účetní odpisy výkonové

4.4.4. Vliv odpisů na základ daně

Při koncentraci na co nejvyšší snížení účetního výsledku hospodaření jsou nejlepší kombinací opět zrychlené daňové odpisy společně s účetními procentuálními odpisy, což je kombinace, kterou společnost již užívá. Na stejné úrovni jsou i rovnoměrné daňové odpisy společně s účetními procentuálními odpisy. Jelikož u kamerového systému vyšly totožné výsledky při metodě účetních procentuálních odpisů i u výkonové metody, můžeme považovat za adekvátní kombinace i zrychlené daňové odpisy s výkonovou metodou a rovnoměrné daňové odpisy s výkonovou metodou.

Zohlední-li se při porovnávání metod zvýšení sazby daně z příjmů PO z 19 % na 21 %, výhodnou kombinací jsou rovnoměrné daňové odpisy a metoda SYD nebo také rovnoměrné daňové odpisy a metoda DDB. Z tohoto hlediska považuji za naprosto nevhodnou kombinaci tu, kterou aplikuje společnost Podzimek a synové s.r.o., tedy zrychlené daňové odpisy a účetní procentuální odpisy, jelikož ke snižování účetního VH dochází do doby snížení sazby daně z příjmů PO. Po zvýšení sazby se bude účetní VH každý rok naopak

navyšovat. Opačná situace by v tomto případě byla mnohem vhodnější, avšak, jeli společnost finančně vyrovnaná a zabezpečená, zvyšování účetního VH ve výši 57 933 Kč ji nemůže nijak významně ohrozit.

Srovnání metod a jejich kombinací může probíhat na základě různých aspektů. Mnou vybraná hlediska byla snaha o co nejvyšší snížení účetního hospodářského výsledku při transformaci na základ daně z příjmů a dále zohlednění aktuální změny sazby daně z příjmů právnických osob. První hledisko nemusí být nutně nejlepší porovnávací strategií, neboť to, o co se účetní VH sníží, se v následujících letech promítá ve zvyšování účetního VH. Suma rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy se totiž rovná nule. Metody se liší převážně na základě toho, jak moc oscilují rozdílové částky kolem nulové hodnoty do kladných a záporných sfér.

Graf 3: Oscilace rozdílů mezi daňovými a účetními odpisy - kamerový systém

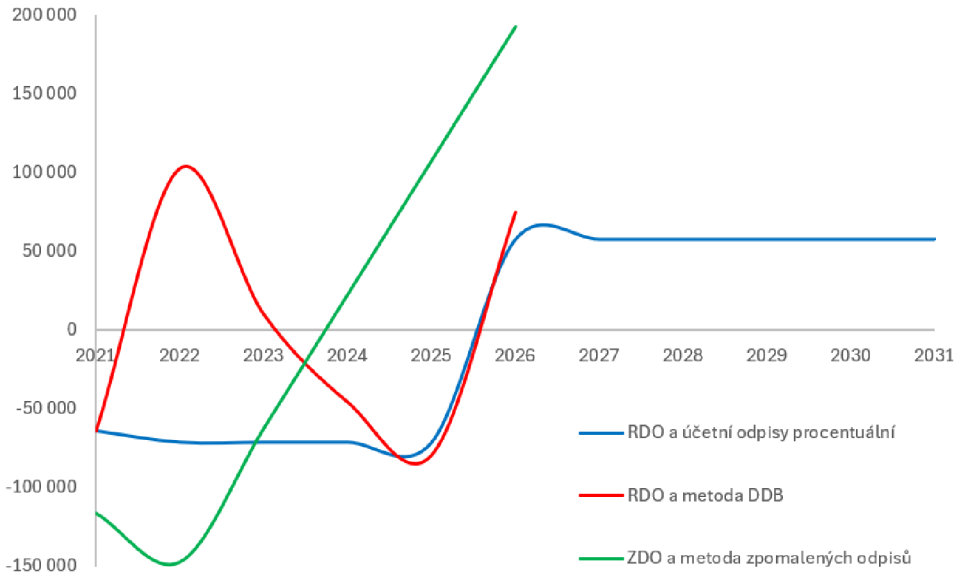

Zdroj: vlastní zpracování

5. Závěr

Zaměřením této bakalářské práce byla analýza odpisové politiky vybrané společnosti a snaha o nalezení optimalizací po propočtech odpisů různými metodami.

Vybranou společností, jejíž majetek byl podroben analýze v praktické části této práce, je společnost Podzimek a synové s.r.o. Společnost je rodinnou stavební firmou se sídly v Třešti na Vysočině a také v Praze. Na trhu se nachází již více než 120 let a soustředí se na stavby a rekonstrukce bytových domů, veřejných budov a průmyslových hal. Dlouhodobý majetek společnosti zahrnuje zejména budovy, kontejnery pro dělníky, osobní i nákladní automobily nebo stavební stroje či přístroje. Pro odpisování dlouhodobého majetku aplikují převážně zrychlené daňové odpisy a účetní odpisy na základě procentuálních sazeb dle své vnitropodnikové směrnice. Je-li to možné, využívá společnost zvýšeného odpisu v prvním roce o 10 % a na některé druhy majetku také přijímá dotace.

Pro praktickou část, tedy analýzu odpisové politiky společnosti, je využit osobní automobil, kontejner DUO a kamerový systém. K tomuto majetku jsou vypočteny odpisy užívané společností a následně jsou použity i jiné metody z teoretické části práce.

Stěžejní částí je porovnání všech vypočtených metod mezi sebou a vyvození vlivu rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy na základ daně z příjmů. Převyšují-li daňové odpisy nad účetními, účetní výsledek hospodaření se pří transformaci na daňový základ snižuje. V opačném případě dochází k navýšení. Skvělým doporučením pro společnost by bylo vybrat takovou kombinaci metod, kde dochází k nejvyšší redukci daňového základu. Ovšem částka, o kterou se základ sníží, se v určité fázi vrátí na navýšení, neboť suma rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy je rovna nule. V tom případě záleží na ekonomické situaci podniku a na tom, jak velké oscilace rozdílů kolem nulové hodnoty jsou schopni ufinancovat. Pro firmy bývá v praxi nejjednodušší nastavení účetních odpisů totožně s daňovými, aby takové spekulace nemuseli řešit. Pokud by to bylo pro společnost výhodné, může daňové odpisování pozastavit a poté opět volně navázat tam, kde skončila.

V souladu se snahou o optimální redukci daňového základu je při analýze také brán ohled na zvýšení sazby daně z příjmů právnických osob na 21 % od roku 2024. Tento aspekt uvádí skutečnost, že je pro podniky výhodnější mít vyšší základ daně na konci roku 2023 než na konci roku 2024, neboť dojde k vyššímu zdanění.

U osobního automobilu k nejvyšší redukci ZD došlo při kombinaci zrychlených daňových odpisů a výkonové metody. V porovnání s kombinací, kterou společnost běžně

užívá jde v roce 2023 o daňovou úsporu ve výši 12 315,61 Kč. Obdobná redukce vyšla i v kombinaci rovnoměrných daňových odpisů a výkonové metody, ovšem z důvodů uvedených již v kapitole 4.2.4. Vliv odpisů na základ daně, jsem se rozhodla přiklonit ke kombinaci zrychlených daňových odpisů a účetní výkonové metody. Z hlediska zvýšení sazby daně z příjmů PO je ideální kombinací odpisování rovnoměrnými daňovými odpisy a metodou DDB. Do roku 2024 sice dochází k mírnému navyšování ZD, ale od chvíle navýšení sazby si společnost může ZD začít snižovat.

Nejvhodnější kombinací z hlediska vyšších daňových odpisů, než účetních je pro kontejner DUO kombinace metod, které společnosti již užívá. V tomto směru tedy využívají správnou kombinaci. Ovšem ani kombinace rovnoměrných daňových odpisů a účetních procentuálních odpisů na tom není zle, stejně jako zrychlené daňové odpisy společně s metodou zpomalených odpisů. S ohledem na zmíněné zvýšení sazby daně z příjmů PO by se nabízela kombinace rovnoměrných daňových odpisů a metody DDB, neboť by si společnost mohla snížit ZD v roce 2024 více než v roce 2023, což se vzhledem k vyššímu procentu zdanění jistě hodí. Obdobně výhodná je v této situaci i kombinace rovnoměrných daňových odpisů a metody SYD.

Na kamerový systém společnost opět již aplikuje vhodnou kombinaci, pohlížíme-li na co největší redukci daňového základu. U kamerového systému vyšly totožné výsledky odpisů u účetních procentuálních odpisů a u výkonové metody. Z toho důvodu bych společnosti doporučovala spíš výkonovou metodu, jelikož je charakteristická tím, že naprosto perfektně reflektuje reálné opotřebení majetku za základě jeho výkonového využití. Ovšem s přihlédnutím na zvýšení sazby daně je kombinace užívaná společností naprosto neefektivní. Výhodnější kombinací se vyznačují rovnoměrné daňové odpisy, a to v kombinaci buď s metodou SYD nebo s metodou DDB.

Výsledkem analýzy jsou doporučení, jaké kombinace by pro dané majetky byly výhodnější. Není ovšem možné, aby společnost využila na tyto konkrétní majetky navržené optimalizace, neboť nelze změnit metodu v průběhu odpisování. Přínosem této práce může být rozšíření pohledu na odpisovou oblast o nové, poměrně moderní metody, které by společnost mohla pro svůj budoucí majetek zvážit. Dle svých osobních potřeb si musí stanovit, v jakém rozložení je pro ně nejlepší přesouvat vstupní cenu do nákladů a kdy pro ně bude přínosné zaplatit nižší daňovou povinnost a kdy naopak vyšší.

I. Summary

The bachelor thesis deals with the basic definition of key terms such as fixed assets in their further breakdown and depreciation and their types. As for fixed assets, the work contains its definition, breakdown and cycle in the company Podzimek a synové s. r. o. from acquisition to disposal. The period between the acquisition and disposal of the asset is associated with depreciation. Depreciation methods used in the company and many other methods are defined and calculated. This work further analyzes the influence and impact of individual types of depreciation on the economic result of the company. The result of this bachelor thesis is a comparison of the advantages and disadvantages of using different combinations of depreciation methods and the impact not only on the economic result but also on the income tax base. In the conclusion, the depreciation policy of the company is evaluated and optimizations leading to an improvement of the economic result are proposed.

KEY WORDS:
accounting depreciation, tax depreciation, fixed assets, methods, accounting profit, tax base

II. Seznam použitých zdrojů

Bragg, S. (2024, 8. ledna). *Fixed asset disposal accounting*. AccountingTools. Dostupné 27. 1. 2024 z https://www.accountingtools.com/articles/fixed-asset-disposal-accounting

Český účetní standard pro podnikatele č. 014 Dlouhodobý finanční majetek (2006).

Defendit.cz. (2022, 31. srpna). Dostupné 3. 4. 2024 z https://www.defendit.cz/vyhody-a-nevyhody-kamerovych-systemu/

Havlíček, D. (2018). *Dlouhodobý majetek z ekonomického a z účetního hlediska* (bakalářská práce). Univerzita Pardubice.

Chválová, J. *Peníze.cz*. Dostupné 22. 3 2024 z https://www.penize.cz/slovnik/amortizace.

Králová, M., & Hejret, M. (2022). *Zákon o účetnictví s komentářem s účinností od 1.1.2022* (druhé vydání). Grada Publishing.

Krutina, V., & Novotná, M. (2014). *Ekonomika podniku (cvičení)* (3. aktualizované a rozšířené vydání). Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Ekonomická fakulta.

Kubátová, A. H. (2020, 26. června). *Portál.POHODA*. Dostupné 6. 11. 2023 z https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/dlouhodoby-nehmotny-majetek-%E2%80%93-1-cast/#:~:text=Za%20dlouhodob%C3%BD%20nehmotn%C3%BD%20majetek%20lze,pr%C3%A1va%20k%20dlouhodob%C3%A9mu%20nehmotn%C3%A9mu%20majetku.

Pelc, V. (2011). *Daňové odpisy : strategie pro podnikatelskou praxi firem a podnikatelů*. C. H. Beck.

Podzimek & synové. (c2024). Dostupné 27. 3. 2024 z https://www.podzimek.cz/o-nas/

Prudký, P., & Lošťák, M. (2015). *Hmotný a nehmotný majetek v praxi* (16. aktualizované vydání). ANAG.

Ryneš, P. (2023). *Podvojné účetnictví a účetní závěrka* (23. aktualizované vydání). ANAG.

Schroeder, R. G., Clark, M. W., & Cathey, J. M. (2009). *Financial accounting theory and analysis: Text and cases* (9 ed.). John Wiley & Sons.

Soukupová, K. (2009, 23. března). *Podnikatel.cz*. Dostupné 22. 3. 2024 z https://www.podnikatel.cz/clanky/jak-upravit-hospodarsky-vysledek/#:~:text=%C3%9A%C4%8Detn%C3%AD%20hospod%C3%A1%C5%99sk%C3%BD%20v%C3%BDsledek%20nen%C3%AD%20da%C5%88ov%C3%BDm,bude%20platit%20da%C5%88%20z%20p%C5%99%C3%ADjm%C5%AF.

Štofaníková, Z. (2020). *Porovnání způsobů odpisování dlouhodobého majetku a jejich vlivu na výsledek hospodaření* (bakalářská práce). Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích.

Štohl, P. (2019). *Učebnice účetnictví 2019: pro střední školy a pro veřejnost 2. díl* (20. upravené vydání). Ing. Pavel Štohl.

Tkaná, G. (2015). *Účetní a daňové odpisy a jejich vliv na výsledek hospodaření* (bakalářská práce). Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo s.r.o.

Vlčková, M. (2020). *Základní principy a postupy v účetnictví*. Wolters Kluwer.

Vyhláška č. 341/2002 Sb. o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (2002).

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví (2002).

Zákon č. 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví (1991).

Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon České národní rady o daních z příjmů (1992).

Zákon č. 609/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony (2020).

III. Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka 1: Odpisové skupiny 12
Tabulka 2: Maximální odpisové sazby pro rovnoměrné odpisování 16
Tabulka 3: Sazby rovnoměrného odpisování při zvýšení odpisu v 1. roce o 10 %. 17
Tabulka 4: Sazby rovnoměrného odpisování při zvýšení odpisu v 1. roce o 15 %. 17
Tabulka 5: Sazby rovnoměrného odpisování při zvýšení odpisu v 1. roce o 20 %. 17
Tabulka 6: Koeficienty zrychleného odpisování 18
Tabulka 7: Procentuální uplatnění daňových odpisů 19
Tabulka 8: Zrychlené daňové odpisy - osobní automobil 25
Tabulka 9: Účetní odpisy procentuální - osobní automobil 26
Tabulka 10: Rovnoměrné daňové odpisy - osobní automobil 27
Tabulka 11: Metoda SYD - osobní automobil 27
Tabulka 12: Metoda DDB - osobní automobil 28
Tabulka 13: Metoda anuity - osobní automobil 28
Tabulka 14: Metoda zpomalených odpisů - osobní automobil 29
Tabulka 15: Výkonová metoda - osobní automobil 30
Tabulka 16: Daňové odpisy vs účetní odpisy procentuální - automobil 31
Tabulka 17: Zrychlené daňové odpisy vs metoda SYD - automobil 31
Tabulka 18: Rovnoměrné daňové odpisy vs metoda SYD - automobil 32
Tabulka 19: Daňové odpisy vs metoda DDB - automobil 32
Tabulka 20: Daňové odpisy vs metoda anuity - automobil 32
Tabulka 21: Daňové odpisy vs metoda zpomalených odpisů - automobil 33
Tabulka 22: Zrychlené daňové odpisy vs výkonová metoda - automobil 33
Tabulka 23: Rovnoměrné daňové odpisy vs výkonová metoda - automobil 33
Tabulka 24: Zrychlené daňové odpisy - kontejner DUO 36
Tabulka 25: Účetní odpisy procentuální - kontejner DUO 37
Tabulka 26: Rovnoměrné daňové odpisy - kontejner DUO 38
Tabulka 27: Metoda SYD - kontejner DUO 39
Tabulka 28: Metoda DDB - kontejner DUO 40

Tabulka 29: Metoda anuity - kontejner DUO 41
Tabulka 30: Metoda zpomalených odpisů - kontejner DUO 42
Tabulka 31: Daňové odpisy vs účetní odpisy procentuální - kontejner 43
Tabulka 32: Daňové odpisy vs metoda SYD - kontejner.....44
Tabulka 33: Daňové odpisy vs metoda DDB - kontejner 44
Tabulka 34: Daňové odpisy vs metoda anuity - kontejner.....45
Tabulka 35: Daňové odpisy vs metoda zpomalených odpisů - kontejner.....45
Tabulka 36: Zrychlené daňové odpisy - kamerový systém.....47
Tabulka 37: Účetní odpisy procentuální - kamerový systém.....48
Tabulka 38: Rovnoměrné daňové odpisy - kamerový systém 49
Tabulka 39: Metoda SYD - kamerový systém.....49
Tabulka 40: Metoda DDB - kamerový systém 50
Tabulka 41: Metoda anuity - kamerový systém.....50
Tabulka 42: Metoda zpomalených odpisů - kamerový systém.....51
Tabulka 43: Výkoknová metoda - kamerový systém.....51
Tabulka 44: Daňové odpisy vs účetní odpisy procentuální – kamerový systém 52
Tabulka 45: Daňové odpisy vs metoda SYD – kamerový systém 52
Tabulka 46: Daňové odpisy vs metoda DDB – kamerový systém.....53
Tabulka 47: Daňové odpisy vs metoda anuity – kamerový systém 53
Tabulka 48: Daňové odpisy vs metoda zpomalených odpisů – kamerový systém ..53
Tabulka 49: Daňové odpisy vs výkonová metoda – kamerový systém 54

Seznam grafů

Graf 1: Oscilace rozdílů mezi daňovými a účetními odpisy – automobil.....35
Graf 2: Oscilace rozdílů mezi daňovými a účetními odpisy - kontejner.....46
Graf 3: Oscilace rozdílů mezi daňovými a účetními odpisy - kamerový systém.....55